

РІК LXI, Ч. 11

ЛИСТОПАД — 2004 — NOVEMBER

№ 11, VOL. LXI

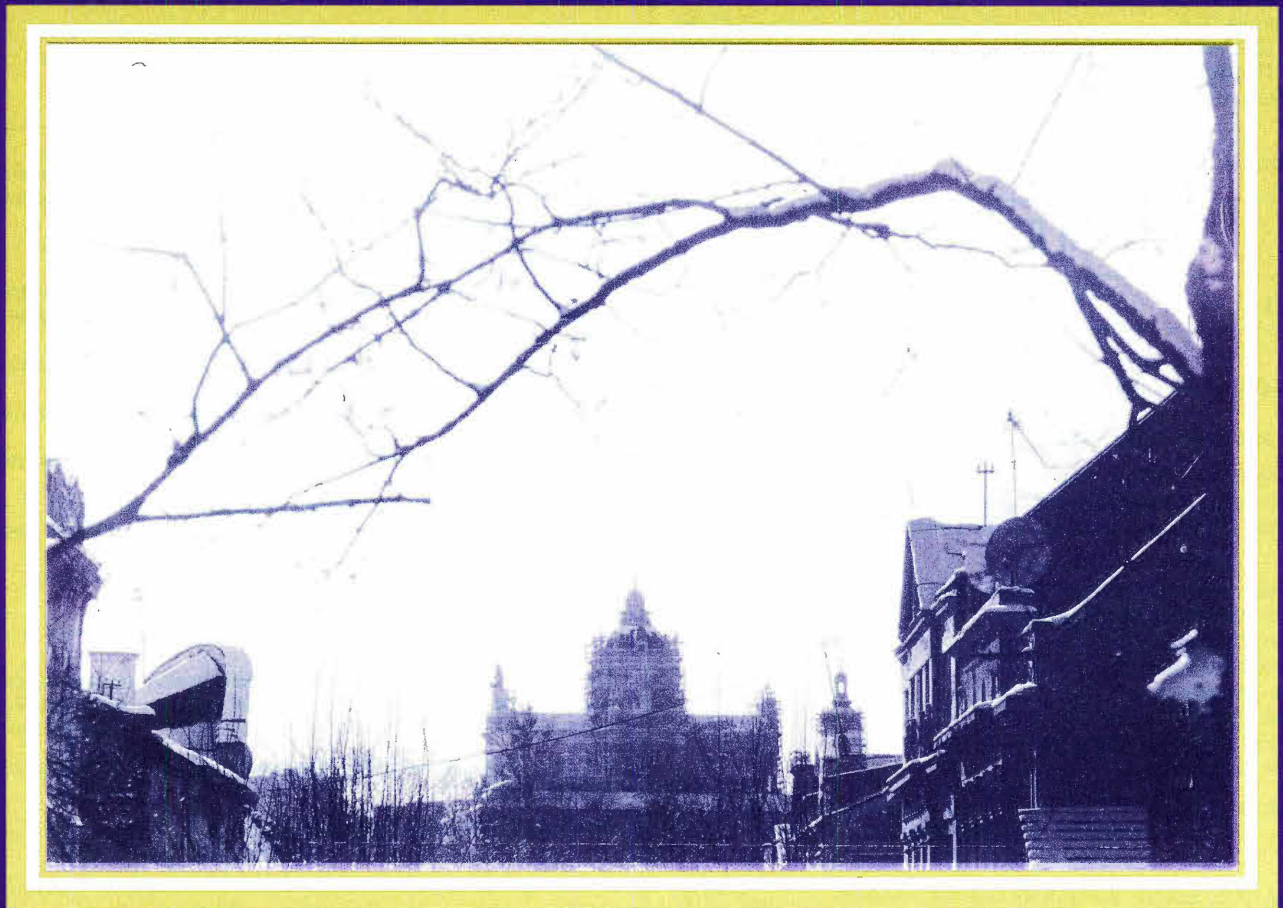
НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK LXI

ЛИСТОПАД

Ч. 11

Виходить раз у місяць
видає

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація

Засновник Українського Музею в Нью-Йорку

Головний редактор — Ірена Чабан

Редактор англomовної частини — Тамара Стадниченко

Мовний редактор — Лев Чабан

Редакційна колеґія:

Ірина Куровицька (з уряду) — голова Союзу Українок Америки

Марта Богачевська-Хом'як

Любов Волинець

Анна-Гая Горбач

Ася Гумецька

Галина Кирпа

Катерина Немира (з уряду) — пресова реф. Головної Управи СУА

Марта Тарнавська

Адреса редакції: 203 Second Avenue, New York, NY 10003
Тел./Факс: (212) 982-2889

Річна передплата в США

Для членів СУА ..... \$ 25.00

Для інших передплатників ..... \$ 30.00

Поодиноке число ..... \$ 3.00

В країнах поза межами США ..... US \$ 40.00

Адміністратор: М. Оріся Яцусь

P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024 Тел./Факс: (732) 441-9377

OUR LIFE

VOL. LXI

NOVEMBER

№ 11

Published by

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

Non-profit organization

Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

Editor-in-Chief — Irena Chaban

English Editor — Tamara Stadnychenko

Ukrainian Language consultant — Lev Chaban

Contributing Editors:

Iryna Kurowyckyj — UNWLA Inc. President

Martha Bohachevsky Chomiak

Lubow Wolynets

Anna-Halia Horbach

Assya Humetsky

Halyna Kyrpa

Kateryna Nemyra — Press

Martha Tarnawsky

Editorial Office: 203 Second Avenue, New York, NY 10003
Tel./Fax: (212) 982-2889

Annual subscription in the USA for UNWLA members ..... \$ 25.00

Annual subscription in the USA for other subscribers ..... \$ 30.00

Annual subscription in countries other than USA ..... \$ 40.00 US currency

Single copy ..... \$ 3.00

Business administrator: M. O. Jacus

Tel./Fax: (732) 441-9377

ШІСТДЕСЯТИЛІТТЯ ЖУРНАЛУ СУА “НАШЕ ЖИТТЯ”

ЗМІСТ

Ярема Купчинський. Коли згадаю листопад...	1
Григорій Курас. Із життя української ідеалістки	2
Євгенія Лещук. Танець опадаючого листа	4
Микола Мушинка. Тернистий шлях до науки	5
Збережемо “Наше Життя”!	8
Сторінки минулого...	9
Леонід Куценко. Пісня зі степового села Грузьке	10
Our Life	
Iryna Kurowyckyj. From the Desk of the President	13
Anna Krawczuk Elected National Commander of UAV	15
Hélène Turkewicz-Sanko. Periwinkle	16
The Spiritual Father of Halychyna (1944)	18
Irene Repczuk-D'Alessio. Recognizing Neglect and Abuse in Nursing Homes	19
Pumpkin Stew	20
Ірина Куровицька. Новини Головної Управи СУА	21
Висліди жюри для визначення нагороди за наукову працю на тему української мови	23
Діяльність округ і відділів СУА	24
Переступили межу вічності	27
Добродійство	30
Нашим дітям	34

На обкладинці: Львів, січень 2003. Світлив Роман Яців.

Просимо всіх дописувачів посилати до редакції тільки оригінали дописів, статей. Згідно з журналістичною практикою, не подається копій, що були поміщені чи переслані до інших видань.

Незамовлених матеріалів редакція не повертає, а також не веде листування з приводу невикористаних матеріалів.

Редакція застерігає за собою право скорочувати матеріали і виправляти мову. Статті, підписані прізвищем чи псевдонімом автора, не завжди відповідають поглядам редакції.

Передруки і переклади матеріалів з “Нашого Життя” дозволені за поданням джерела.

На адресі, поміщеній на журналі, є зазначено, доки заплачена передплата.

Усі редакційні матеріали просимо пересилати на адресу редакції, з поміткою “редакторові”.

Кошти вироблення кліше покривають дописувачі.

Дописи просимо писати виразно, через два інтервали, зокрема чітко імена і прізвища поданих осіб.

Редакція приймає за домовленням, тел.: (212) 982-2889.

“OUR LIFE” (USPS 414-660) is published monthly (except August) by Ukrainian National Women's League of America, Inc., 203 Second Avenue, New York, N.Y. 10003 ISSN 0740-0225

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices. (USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to

“OUR LIFE”, 203 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 2004 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

З друкарні Computoprint Corp. Clifton, NJ
Tel.: (973) 574-8800 Fax: (973) 574-8887 e-mail: computopr@aol.com

1 ЛИСТОПАДА
СПОВНЯЄТЬСЯ ШІСТДЕСЯТ РОКІВ З ДНЯ СМЕРТИ
МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

Україна увільниться зі свого упадку та стане державою могутньою, з'єднаною, величавою, яка буде дорівнювати другим високорозвинутим державам.

Мир, добробут, щастя, висока культура, взаємна любов і згода будуть панувати в ній.

Все те буде, як я кажу, тільки треба молитися, щоби Господь Бог і Мати Божя опікувалися все нашим бідним замученим народом, який стільки витерпів і щоб ця опіка тривала вічно.

Уривок із останнього звернення Митрополита до священників.

Коли згадаю листопад —
час понівеченої мрії —
радію, що не вернуться назад
часи без променю надії...

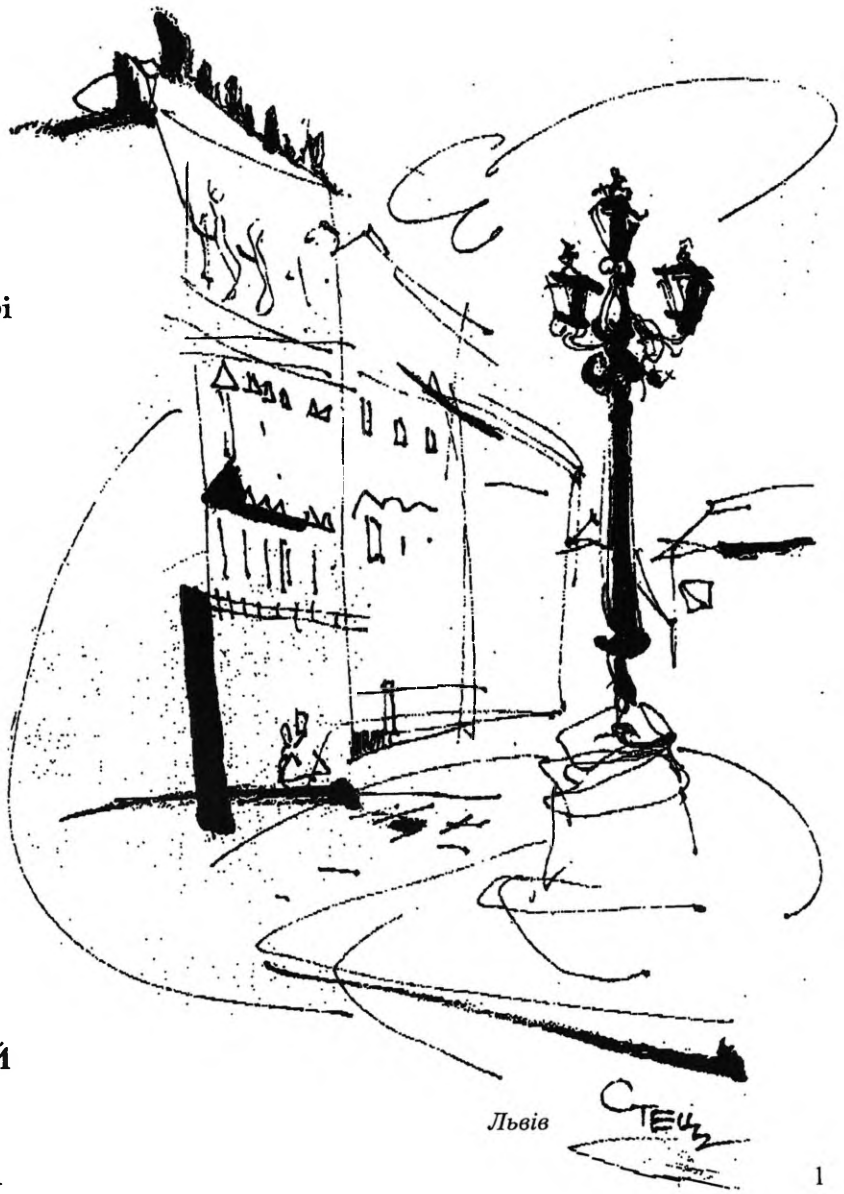
Родився день... Вже гасли зорі
на темносиніх небесах,
а на розгнуданім просторі
замаєв синьожовтий стяг.

Здивовано дивився Львів,
як сходить сонце над горою,
як сотні січових стрільців
відходять лавами до бою.

Минуло вже багато літ
від цієї пам'ятної дати.
Пролинув час, змінився світ,
розсипались тюремні ґрати.

І світла воля наче птах,
злетіла стрімко над землею,
без крові, бою, на степах
наділа соняшну кирею.

Ярема КУПЧИНСЬКИЙ

ЖІНОЧІ ПОРТРЕТИ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ

Григорій КУРАС
УВАН у США, Нью-Йорк.

ІЗ ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ ІДЕАЛІСТКИ

До 120-річчя з дня народження Наталії Полонської-Василенко

Ледве чи може якийсь народ похвалитися жінкою-істориком маїтабу Н. Полонської-Василенко. І хоча її заслуги перед українською наукою належним чином поціновані – написані книжки, статті, спомини, якомь непомітно пройшла ювілейна дата її народження. Лише "Український Історик" продовжує друкувати спогади вченої.

Цим невеликим нарисом, заснованим на деяких маловідомих спогадах і невідомих листах, віддаємо данину пам'яті славному українському історик.

Наталія Меньшова народилася 31 січня (13 лютого за ст. ст.) 1884 р. в Харкові у родині генерала Дмитра Меньшова. Її батько цікавився історією і тому не дивно, що дочка відчувала потяг до архівних розшуків і наукових занять. Добру освіту мала і її мати – Марія Мухортова. Вона прищепила доньці смак до літератури, мистецтва тощо. 1889 р. родина Меньшових переїхала до Києва. З цього часу понад півстоліття доля Наталії була пов'язана з цим містом, в яке була закохана і про яке постійно згадувала на еміграції. У 1906 р. вона вийшла заміж за прапорщика Сергія Полонського. З самого початку шлюб виявився невдалим, до того ж справа про розлучення затяглася на кілька років. Але молода жінка зберегла прізвище першого чоловіка. Не буду пере-раховувати всі етапи її навчання і сходження на науковий Олімп. Зазначу лише, що Н. Полонська отримала досить високу освіту, яку мали далеко не всі представники інтелігенції. Вона була енергійною і активною дослідницею, із захопленням досліджувала архіви, працювала в музеї, брала участь в розкопках, що їх провадив відомий археолог В. Хвойка. Справжнім тріумфом було її обрання приват-доцентом Київського університету. Адже вона була першою жінкою з таким званням! Всі ці здобутки і визнання давалися нелегко. З молодих літ Наталя хворіла на туберкульозу. Їй доводилося лікуватися на півдні Криму, навіть виїжджати до Італії.

Характерною рисою молодої вченої була сміливість не тільки відстоювати наукові

принципи, а й захищати людей. Яскравим прикладом є її боротьба за чесне ім'я вчителя – проф. М. Довнар-Запольського. Зміщений з посади директора Комерційного інституту, він був звинувачений у зв'язках з охранкою. Вірна учениця побувала у куратора шкільного округу М. Василенка, комісарів різних ступенів шкіл. Завдяки її наполегливим старанням звинувачення було знято.

1923 р. в житті Н. Полонської відбулася радісна подія. Вона стала дружиною відомого вченого, громадського й державного діяча, колишнього міністра освіти за гетьманату і президента УАН Миколи Прокоповича Василенка. Історик В. Ульяновський, який вивчав їхнє листування цього часу, писав, що вони познайомилися ближче у період загострення хвороби Полонської. Василенко майже щодня відвідував хвору, а щовечора вони обмінювалися листами. Її листи показують, що вчена не була сухим науковцем і усе життя зберігала жіночість і емоційність. Різниця у віці (академіку було 55, а їй 39) не мала значення, і кохання вселило їй волю до життя. Але щастя було недовгим. У вересні 1923 р. М. Василенко був заарештований і звинувачений у керівництві контрреволюційною організацією. Для Н. Полонської-Василенко почалася неймовірна боротьба за долю чоловіка. Вона їздила до Харкова, підняла на ноги всіх знайомих, впливових діячів науки і культури. Морально підтримувала чоловіка: писала йому довгі листи, носила книги, спонукала писати. Коли дізналася про вирок – 10 років ув'язнення, поїхала до Москви. Завдяки її

*Олександр Моргун та Наталія Полонська-Василенко.
Архів УВАН у США. Друкується вперше.*

наполегливій боротьбі академіка М. Василенка амністували. Проте у змученої людини почала розвиватися хвороба Паркінсона. Останні п'ять років життя Василенка Наталія не тільки доглядала невиліковно хворого чоловіка, а й боролася за себе, за право мати кімнату, нарешті, за шматок хліба. Здавалося, що смерть М. Василенка, яка сталася 3 жовтня 1935 р. і переведення на пенсію за інвалідністю поставили хрест на її науковій діяльності. Дійсно, в 1935-37 рр. хвора, самотня, Н. Полонська-Василенко ніде офіційно не працювала. Але бути поза наукою, архівами, не виступати з лекціями вона просто не могла. Долаючи всілякі труднощі, в тому числі і моральні, у 1939 р. вона почала працювати в Інституті історії АН УРСР, відновила наукову роботу.

Можливо, найголовнішою подією того року було її одруження з відомим економістом та істориком кооперативного руху Олександром Моргуном. Цей шлюб двох вже немолодих

людей був, безперечно, не тільки виявом кохання, а й спільності духовних інтересів цих людей. Невитрачені почуття давалися взнаки. О. Моргун згадував, як колись зустрів Н. Полонську, тоді дружину Василенка, в Ботанічному саду і в розмові зауважив, що цей сад навіває на нього блаженний настрій юних днів весни. На це його співбесідниця відповіла, що найкращі дні свого життя провела в Архіві Давніх Актів. І це був не жарт. Разом з тим О. Моргун в своєму спогаді, надрукованому вже після смерті його й дружини, писав, що, Н. Полонська не була „синьою панчохою” або черствим сухарем. "Як молода була, – згадував він, – любила танцювати, їздити верхи і назавжди зберегла пристрасть до поезії, мистецтва, музики, але все це не перешкоджало архівній пристрасті." І в київські часи і на еміграції її хата притягала інтелектуальну українську еліту. Якщо в "сальоні" вченої в Києві збиралися майже всі видатні культурні діячі того часу, то і в таборі Міттенвальд, в маленькій кімнаті був, за словами відомого мовознавця Ганни Наконечної, теж немов справжній "сальон". Там Н. Полонська була і господинею, і учасницею бесід на наукові та громадські теми. Г. Наконечна писала, що прикмети Наталії Дмитрівни як жінки-дружини просто зворушливі, і погоджувалася з її чоловіком О. Моргуном, який запевняв, що вона – "найкраща жінка в світі."

У 1945 р. Н. Полонська-Василенко переїхала до Мюнхену і включилася в організацію Українського Вільного Університету, з яким була пов'язана до кінця життя. Останній, емігрантський період її життя був насичений дослідями з різних ділянок історії України. Наукові заслуги вченої були належним чином пошановані в науковому світі. Її обрали дійсним членом НТШ, УВАН, Міжнародної Академії наук у Парижі, вона була головою відділу Українського Історичного Товариства у Мюнхені. Здається, одна з найвидатніших вчених української еміграції повинна була б бути добре забезпеченою людиною. Але Наталія Полонська-Василенко жила скромно. В одному з листів вона повідомляла, що живе лише на 50 марок з УВУ і навіть не отримує пенсії через втрату документів. "Але я нічого не потребую, – писала вчена, – і в тому відношенні я дійсно щаслива, бо багатство в тому, щоб ні в чому не нуждатись." І дійсно, вона ніколи не прагнула

накопичувати майно, влаштовувати комфортний і затишний побут. Головним змістом її життя була наукова та викладацька діяльність, громадські справи. Серед останніх – участь в жіночому русі. Ця тема ще не висвітлена науковцями, хоча існує листування та інші джерела. До речі, серед її наукового доробку особливе місце посідає книга "Видатні жінки України", що не втратила своєї вартості і сьогодні.

Як людина, Н. Полонська-Василенко притягувала до себе всіх, хто мав нагоду хоча б познайомитися з нею. Г. Наконечна згадувала про перше враження від зустрічі з істориком: "Я уявляла собі цю вчену жінку як зачерствілу інтелектуалістку. Але переді мною стояла дрібна і дуже "жіноча" жінка, з шляхетними рисами обличчя, вельми привітна і живого темпераменту людина." Колишня учениця О. Бандура відзначала, що це була надзвичайно мила, симпатична та сердечна людина. З кожним знаходила спільну мову наче з добрим знайомим. З її листів проглядає турбота про своїх колишніх учнів, їх наукове зростання. Вчена виховала цілу плеяду визначних істориків, серед яких Л. Винар, В. Омельченко, О. Пріцак. Всі згадують високий рівень її лекцій, ерудованість і захоплення, з яким виступала. О. Бандура відзначала: "Була вона незвичайною викладачкою на університеті, вміла зацікавити слухачів предметом історії до тої міри, що на її виклади ходило вдесятеро більше студентів як на виклади інших професорів." Покійний д-р В. Омельченко в розмовах з автором цих рядків

неодноразово з великою теплою згадував про Н. Полонську-Василенко. Він зазначав, що не може забути, яка то була чудова людина і блискучий лектор, як яскраво глибоко, і водночас популярно викладала свій предмет.

Останні роки її життя були безрадісні. Самотня і хвора вона вже не могла їздити до університету. В маленькій кімнаті, заповненій книжками і рукописами, згадувала минуле, чекала листів, на які одразу відповідала і продовжувала працювати. В листі до свого колеги і давнього друга видатного історика Олександра Оглоблина від 30 липня 1972 р. вона повідомляла про те, що може працювати, написала 8 рецензій. Однак вимушена змінити режим, втомлювали навіть невеликі прогулки, так як і 2-3 години розмов. З гумором писала, що перетворилася в гору, до якої їдуть всі Магомети. Одні – за консультаціями, інші – з іспитами, "гувернерами", себто професорами. "Сьогодні приїдуть дві сестри для розмов про дисертації. Позавчора була пані теж для розмов. Так що Магометів вистачає" – писала Н. Полонська-Василенко. Ще раніше заходилася вирішувати долю свого архіву, який заповіла УВАН у США. В одному з останніх листів до В. Міяковського вона зазначала: "А предел життя, його межу встановлюємо не ми, і мусимо нести тягар життя." І вчена достойно пронесла його до самої смерті 8 червня 1973 р. 12 червня її поховали на цвинтарі в Дорнштадті. У своєму слові над могилою Н. Полонської-Василенко проф. Володимир Янів цілком справедливо, як на мене, назвав її „Перша Українська Пані”.

Євгенія ЛЕЩУК

ТАНЕЦЬ ОПАДАЮЧОГО ЛИСТЯ

Погляньте, погляньте,
який оптимізм
У листя, що падає долі!..
Ховає у серці безмежний
трагізм,
Розпуку, прощання та болі.

І хоч залишилося жити
лиш мить,
А все ж чепуриться
в багрянці...
І падає,
падає,
з вітром струмить –
Кружляє в останньому танці.

Нам пишуть...

Пряшів, 7. 9. 2004

Вельмишановна пані Ірено!

Я вже багато років одержую Ваш прекрасний журнал, комплектую його цілі річники, щоб зберегти їх для нащадків.

В травневому числі мене зворушив передрук статті з „Н. Ж” 1944 р. про героя США Миколу Міня, батьки якого ніби прибули в США із Чехословаччини. На підставі цього факту військова влада записала полеглого героя чехом, проти чого запротестувала його мати Марія Міньо, ствердивши, що і вона, і її чоловік були українцями, а таким був і її покійний син. Ймовірно, батьки героя були переселенцями із Пряшівщини або Закарпатської України, яка у міжвоєнному періоді входила до складу Чехословаччини. Це прізвище у нас дуже поширене. В телефонних списках Пряшева, Свидника та інших міст є по кільканадцять прізвищ „Міньо”, а у Стропківському районі існує навіть українське село Мінівці. На жаль, в жодному доступному мені довідникові я не знайшов найменшої інформації про цього героя США. Чи не змогли б Ви (можже, за допомогою читачів, Вашого журналу) з’ясувати хто, такий Микола Міньо і з якого села походили його батьки? До речі, Мінівці знаходяться недалеко від українського села Микова, з якого походили батьки американського художника Енді Варгола. Якщо батьки Миколи Міня із Пряшівщини, ми б хотіли вшанувати його пам’ять.

[...]

Щоб мій лист не був голословним, долучаю до нього ювілейну статтю про нашого найвизначнішого українознавця Любицю Баботу.

Щиро вітаю

Микола Мушинка.

Професор Микола Мушинка – академік НАН України, Пряшів (Словаччина)

НАША СУЧАСНИЦЯ

Микола МУШИНКА

ТЕРНИСТИЙ ШЛЯХ ДО НАУКИ

До круглого ювілею Любиці Баботи

Із „активних” українців Словаччини (тих, які ще не вийшли на пенсію) перше місце належить довгорічній працівниці катедри української мови та літератури філософського факультету Пряшівського університету доц. д-ру Любиці Баботі, кандидату філологічних наук, яка цими днями відзначає свій круглий життєвий ювілей.

Її шлях до науки не був простим. Л. Бабота народилася 4 вересня 1944 р. в м. П’єштяни у західній Словаччині в сім’ї вихідців із Закарпатської України – вчительки Маргарети, уродженої Шандор з Баранинців біля Ужгорода, та банківського службовця Миколи Баботи з Мараморощини. Мама була репресована угор-

ською владою за активну участь у розбудові Карпатської України у 1938-1939 р., тому вона вирішила переселитися в Словаччину, де її майбутній чоловік перебував уже деякий час. Органи фашистського Словацького штату також ставилися до них недружелюбно. Три місяці після народження Люби гестапо арештувало батька, і лише кінець війни зберіг йому життя.

Уряд народно-демократичної Чехословацької республіки зайняв до Баботів ворожу позицію. Їм закидали „український буржуазний націоналізм”, співпрацю з „фашистом” Волошином та інші „смертельні гріхи”, їм невільно було жити серед своїх одноплемінників на Пряшівщині. У 1949 р. чехословацькі органи безпеки

батька заарештували і лише надлюдським зусиллям його друзів йому вдалося вирватися на волю. Та „воля” Баботів не була солодкою. Батька, висококваліфікованого фінансиста, призначили чорноробом, а в 1952 р. примусово поселили в колишній кузні угорського захолусного села Дрня в окр. Римвська Собота.

Початкову освіту Любиця здобула в словацьких школах у П'єштянах, Братиславі, Дрні та Єсенському, куди батьків переселяли через їх „політичну неблагонадійність” (існував навіть офіційний термін „politicky nespohľadlivý”).

Під час цих поневірянь померли чотири молодші брати Любиці і вона залишилася одиначкою. Дівчина вчилася на „відмінно” і в 1958 р. їй пощастило потрапити в Українську одинадцятирічну середню школу у Пряшеві, директором якої був відомий український педагог і патріот Юрій Мнягончак. Саме він доклав чимало зусиль, щоб доньку репресованих батьків було прийнято у середню школу.

Незважаючи на те, що в 1961 р. Любиця закінчила школу з відзнакою, з політичних причин їй було заборонено вчитися в гуманітарних вузах. З великими труднощами їй вдалося поступити на медичний факультет Університету ім. Шафарика в Кошицях, однак з початком навчання на першому курсі її звільнили (зновтаки з „кадрових причин”). Завдяки добрим людям їй вдалося поступити на педагогічний факультет (інститут) Університету ім. П. Й. Шафадрика у Пряшеві (після закінчення першого загального курсу вчилася на його природознавчому відділі), де вона здобула кваліфікацію вчителя біології та хімії в середніх школах. У 1965 р. (вже на хвилях демократизаційних процесів у Чехословаччині) вона записалася на навчання української та англійської мов у філософському факультеті того ж університету, який у 1970 р. успішно закінчила, і в тому ж році стала учителькою своєї „alma mater” – Української основної школи та гімназії ім. Т. Г. Шевченка у Пряшеві.

У 1977 р. здійснилася давня мрія Любиці Баботи. Вона поступила на роботу в Дослідний

Любиця Бабота

кабінет україністики нинішнього Пряшівського університету, де під керівництвом доц. д-ра Олени Рудловчак, к. н., почала науково вивчати закарпатоукраїнську літературу XIX-XX ст. та чехословацько-українські літературні взаємини. Там вона в 1981 р. здобула титул доктора філософії (PhD), а в 1987 р. в Університеті ім. Коменського в Братиславі – звання кандидата філологічних наук (CSC).

Знання чужих мов (російської, англійської, угорської, чеської) дозволило їй працювати в архівах та бібліотеках кількох країн і нав'язати творчі

контакти із закордонними вченими. Під час праці в Дослідному кабінеті україністики вона побувала на стажуванні в Дебрецені, Будапешті, Ниредьгазі, Празі та Торонті. Позаштатно вона викладала англійську мову на православному богословському факультеті Пряшівського університету. У 1993-95 рр. вона читала курси лекцій з української літератури на славістичному відділі Торонтського університету, а в 1999 р. працює „Контекст і контакти українсько-словацьких літературних взаємин” габілітувалася на доцента словацької літератури. Наприкінці 2003 р. їй було надано звання позачергового професора (mimoriadna profesorka). До 2003 р. Л. Бабота очолювала кафедру української мови та літератури філософського факультету Пряшівського університету. Нині вона – продекан закордонних зв'язків цього факультету.

Від 1990 р. Л. Бабота є секретарем Асоціації україністів Словаччини, а на V Світовому конгресі україністів у Чернівцях 2003 р. її було обрано членом головного комітету цієї найвизначнішої українознавчої організації. З доповідями на українознавчі теми вона виступала на багатьох міжнародних симпозиумах, конгресах і конференціях. Її голос часто звучить і на хвилях радіо. У 70-80 р. м. ст. Вона разом з Оленою Рудловчак та Зузаною Ганудель активно залучалася до українського жіночого руху на Пряшівщині.

Основною науковою роботою Любиці Баботи є її кандидатська дисертація „Закарпатоукраїнська проза другої половини XIX століття” (Пряшів, 1994, 352 стор.). У ній вона піддала

детальному аналізу т. зв. „дрібну прозу” Олександра Духновича, Петра Яновича, Олександра Гомічкова, Олександра Митрака, Анатолія Кралицького, Івана Сильвая, Євгена Фенцика та Юлія Ставровського-Попрадова. Кожному з них вона присвятила окремий розділ. У розділі „Інші автори” вона розглянула оповідання менш відомих або забутих письменників: Феодосія Злоцького, Онуфрія Богатовича, Георгія Боднара, Віктора Легези, Юлія Чучки, Гіадора Стрипського та кількох письменників, що публікували оповідання під псевдонімами (Де Хвастаєв, Угрин, Гавриїл Турянин).

На підставі глибокого і всебічного вивчення закарпатоукраїнської прози другої половини ХІХ ст., авторка дійшла такого висновку: „Досвід закарпатоукраїнської літератури другої половини ХІХ ст. може бути повчальним і для сучасності. Сумний є той факт, що здобутки літератури попередніх поколінь сучаснику маловідомі. Головна причина полягає в тому, що цю літературу кілька останніх поколінь не вивчало в школах. Правда, сприйняття літератури часто утруднює її штучна мова. Причиною, однак, крім мовного питання, є також доступність матеріалів, і тому деякі твори у цій роботі згадуються вперше. Найвартісніші з них заслуговують на нашу увагу. Потрібно їх перекласти на сучасну літературну мову і таким чином наблизити сучасникам кращі зразки закарпатоукраїнської літературної спадщини”. Заклик Л. Баботи до перевидання творів закарпатоукраїнської прози є актуальним і після десятих років від його обнародування.

Реєстр наукових розвідок та популярних статей Любиці Баботи сягає багатьох десятків. На сторінках прямишівської української преси вона опублікувала низку наукових та науково-популярних праць на літературознавчі теми: про Василя Довговича, Юрія Жатковича, Володимира Бирчака, Юрія Ігнаткова, Августина Волошина, Богдана Ігоря-Антонича, Ірину Невицьку, Миколаю Божук, Зореслава, газету „Карпат”,

прямишівський Український національний театр тощо. До друку підготувала збірку оповідань Ірини Невицької „Пригоди Матія Куколки” (1994), збірник віршів Миколаї Божук (1986) та книжку „50 років Прямишівської української гімназії” (1988). Вибране із віршів Миколаї Божук „Пісні зелених Карпат” з її вступною статтею та примітками вже кілька років лежить в одному з ужгородських видавництв. Кілька статей вона опублікувала і на сторінках закарпатоукраїнської преси.

Її перу належать і переклади з української на словацьку мову оповідань В. Шевчука (*Teplá jeseň*, 1984), В. Коротича (*Spomienky, chlieb, láska...* 1986) та інші. Перекладає також з англійської та угорської на українську та словацьку мови.

Серед читачів популярність мають статті про Т. Шевченка („Знайомлення закарпатських українців з творчістю Т. Шевченка в Австро-Угорщині”, 1991), І. Франка, оглядові статті про найновішу українську літературу, портрети чеських пропагаторів української культури (А. Гартла, Ф. Тішого, В. Абжолтовської) тощо. В антології „Закарпатська поезія ХХ століття” (Ужгород, 2003) її перу належать розділи про Зореслава, Марію Підгірянку та Миколаю Божук.

В енциклопедичному довіднику „Rukovät literatúry” („Підручник літератури”, Кошиці, 1998) вона опублікувала цілий розділ „Література русинів-українців Словаччини” (с. 158-178), в якому подала короткі портрети 70 письменників цього регіону від Олександра Духновича й Адольфа Добрянського до Тараса Мурашка і Богдана Копчака та 15 літературознавців (від Євгена Недзельського й Ореста Зілинського до Йосифа Сірку та Йосифа Шелепця). Десятки її гасел знаходимо в „Краєзнавчому словнику русинів-українців Словаччини, Прямишщина” (Прямиш, 1999), „Енциклопедії сучасної України” (Київ, 2001) та в інших довідниках.

*Щиро вітаємо Любицю Баботу з її життєвим ювілеєм.
Бажаємо їй доброго здоров'я, щоб з-під її пера
вийшла ще не одна наукова робота.*

ЗБЕРЕЖЕМО „НАШЕ ЖИТТЯ”!

Перший ряд, ліворуч: Ганя Серант, Іванна Мачай, Лідія Магун, Стефанія Гуменюк, Оля Дейнеко, Стефанія Семушак, Віра Шуль. Другий ряд, ліворуч: Леся Гой, Дарія Чижик, Маріяна Задояний, Євгенія Вацук, Лена Мікітич, Параня Сусь, Леся Барабаш, Оксана Макаруха, Анна Качарай. Третій ряд, ліворуч: Марія Федірко, Параскевія Сирко, Катруся Лис, Марія Свідрук, Марія Лихач, Оля Кузишин, Стефанія Лопух, Єва Гарайда, Марія Качунь.

Управа і членки 1-го Відділу СУА в Нью-Йорку вітають журнал „Наше Життя” зі славним шістдесятиліттям!

Радіємо, що журнал так довго проіснував та виконав велику корисну працю для організації, його членства і громади.

Нам дуже приємно, що першою редакторкою „Нашого Життя” у 1944 р. була наша членка Клавдія Олесницька – голова 1-го Відділу СУА в Нью-Йорку.

Бажаємо редакторам журналу дальших творчих успіхів, а щоб зменшити фінансові труднощі, складаємо 1,000 дол. на Пресовий Фонд „Нашого Життя”.

Ольга Дейнеко, голова 1-го Відділу СУА. Стефанія Гуменюк, скарбник 1-го Відділу.

НАМ ПИШУТЬ

З нагоди 60-ліття появи Пресового органу СУА журналу „Наше Життя” сердечно вітаю головного редактора Ірену Чабан та всю Редакційну Колегію, із бажанням подальших славних успіхів у важливій і відповідальній видавничій праці на виховно культурному полі в національно-патріотичному дусі.

Дійсно журнал став гордістю не тільки для СУА, але й для всієї української громади в діаспорі та й на Україні. Як приємно читати нам позитивні відгуки про журнал у цілому світі, що свідчить і підносить його на високий рівень.

Вітаю зі щирим признанням за цю монументальну працю!

Ми щиро мусимо вірити, що Всевишній завжди простягне свою допоміжну руку добром, великим, шляхетним ділам, коли вони правдиво служать своїй землі і своєму народови. Складаю 20 дол. на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя”.

З подякою та глибокою пошаною Ольга Котульська.

Буенос-Айрес, 15 вересня 2004 р.

Олена Осідач

З нагоди шістдесятліття журналу “Наше Життя” у пам’ять моєї матері Олени Чижович-Осідач та моєї тети – колишньої голови СУА Стефанії Чижович-Пушкар дарую 1,000 дол. з “Добродійної фундації родини Гевків” на Пресовий Фонд журналу.

Бажаю видавцям журналу “Наше Життя” дальших успіхів у їхній довголітній корисній праці на ниві українського жіноцтва.

Хай Всевишній Господь благословить редакторів, провід та усіх членок нашої славної організації – Союзу Українок Америки.

Стефанія Пушкар

Наталія Гевко

ШІСТДЕСЯТЛІТТЯ ЖУРНАЛУ „НАШЕ ЖИТТЯ” СТОРІНКИ МИНУЛОГО...

ОРГАН СОЮЗУ
УКРАЇНОК
АМЕРИКИ

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

OFFICIAL ORGAN
OF THE
UKRAINIAN
NATIONAL
WOMEN'S LEAGUE
OF AMERICA

РІК I Ч. 12 ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА., ГРУДЕНЬ, 1944 ЦІНА 15 ЦЕНТІВ PHILADELPHIA, PA., DECEMBER 1944 VOL. I № 12

Не Стало Духового Батька Галицької України

Митрополит Кир Андрей Шептицький, Батько і Патріарх народу, з якого ми вийшли – не живе. Дня 4 листопада, у Львові, в 79-ому році перервалася нитка Великого Життя, одного з найбільших в історії України. Життя, що на довгі віки остане провідним дороговказом для страдального народу, якому на вірній службі вислужило більш, як половину століття. Про великість діл та життя Митрополита – сучасним не треба говорити. Вони надто слідні на церковнім та національнім життю галицької України нашого століття. Надто виразні на душі та світогляді кожного Українця, для якого Митрополит був Батьком і Провідником без огляду на стан походження, чи партійні ріжниці.

І українська жінка, якій на ці часи духового володарства Митрополита над Західною Україною припало ставити перші кроки освітнього поступу, організаційної праці та громадянського звання – і вона теж в особі Митрополита находила найбільш вирозумілого та поступового Опікуна. Перша жіноча гімназія у Галичині, гімназія СС. Василянук у Львові це ідея, твір та духова дитина Кир Андрея. Серед найтяжчих обставин, найважніших обов’язків находив Він час, щоб кілька разів у рік відвідати школу закликаючи жіночу молодь до освіти та праці для Церкви і народу. Кожного року, на кінцевих іспитах т. зв. Матурі, Митрополит пересиджував по кілька годин денно, тиждень, а то й довше, прислуховуючись іспитам, заохочуючи дівчат до університетських студій, научної праці – малював образи цих

відповідальних обов'язків, перед якими жінки поневоленого народу не можуть замикатися в самому лиш крузі домашніх та родинних справ.

Кожна жіноча зорганізована акція української селянки, робітниці чи інтелігентки – находила попертя та благословення Митрополита. Від проводу Союзу Українок у Львові, Він часто домагався звітів та опіній про стан українського жіноцтва, а такі події, як величавий З'їзд СУ у літі 1933 року – відбувалися за окремим благословенням та ободренням Кир Андрея.

Коли у 1938 році польська влада розв'язала у Галичині та на Волині Союз Українок провід організації заложив жіночу політичну партію „Дружину Княгині Ольги”, щоб ратувати українське жіноцтво перед цілковитим організаційним занепадом, який загрожував. Хоч серед нашого громадянства у Галичині було багато голосів проти цього вчинку жіночого проводу, то всеж Митрополит Андрей зрозумів негайно, що хоч може надто сміла, як на тодішні обставини організаційна форма політичної жіночої партії, та всеж – у висліді вона могла принести тільки хосен українському народови, зберігаючи його жіноцтво у активности та почутті гідности.

На вияв відданости та пошани Голові Церкви та Народу зі сторони управи „Дружини Княгині Ольги” – Митрополит Шептицький відповів таким знаменним письмом: „Витаю цілим серцем нову жіночу організацію. Тій одинокій нашій політичній організації українського жіноцтва, бажаю найбільшого успіху у праці для Церкви і народу. Щоб Бог поміг Вам єднати роз'єднаних, а кріпити зневіренних. Най Бог у тій праці Вам благословить”.

АНДРЕЙ, Митрополит.

*****

Терновим вінком жалоби оплетені серця наших братів та сестер на прадідівській землі. З ними спочуваємо, з ними мучимося у безмежному болю по Великій, Невіджалуваній Втраті.

Зберігаємо правопис оригіналу.

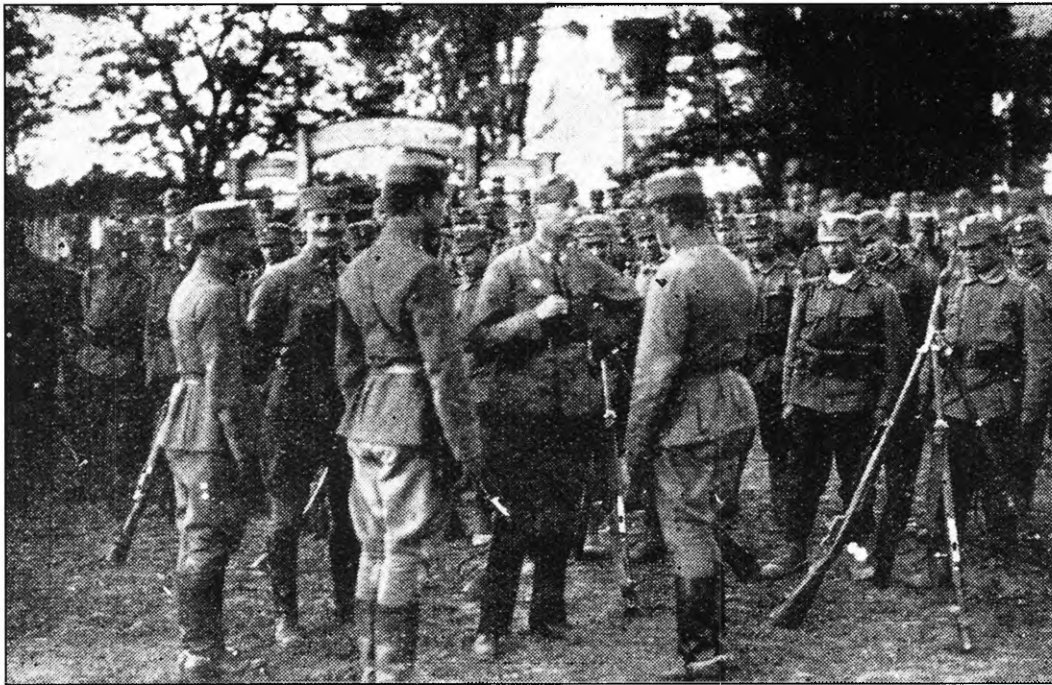
ПІСНЯ ЗІ СТЕПОВОГО СЕЛА ГРУЗЬКЕ

*Мав я раз дівчиноньку чепурненьку,
Любу щебетушечку рум'яненьку.
Гей, гей, га, гу-ха-ха,
Дівчина, рибчина, молода.*

Хто з нас не захоплювався цією чарівною жартівливою піснею! Вона часто включалася до музичних програм на радіо, була і залишається вельми популярною в самодіяльних колективах і так само популярна на дружніх застіллях.

Щоправда, в Україні материковій ще донедавна її постійно оголошували як українську народну пісню. Зрештою, цілком справедливо, оскільки її популярність закономірно претендує на це високе звання. Втім, і це вже теж відомо читачам, народною її зробили не за її популярність, а з міркувань політичних. Річ у тім, що текст і музику цієї пісні написав український січовий стрілець (від перших днів Першої світової Війни і до завершення збройних змагань за Україну в 1920 р.) Роман Купчинський. Сталося так, що пісня з дня її створення припала до душі українцям і стала вельми популярною. Заборонити її було неможливо, тож більшовицька влада вирішила просто “забути” ім'я невігідного їй автора. Так воно, на жаль, і сталося (до речі, у поета й композитора Купчинського таким чином було вкрадено кілька пісень і мелодій). Проте на початку 90-х рр. минулого століття відомий літературознавець і шанувальник української пісні Федір Погребенник повернув пісні в Україні ім'я її творця. Тоді ж вона залунала у повному варіанті і з останніми трьома строфами, які в

*Група старшин (на передньому плані) на перегляді вишколу УСС в селі Грузькому біля Лисаветграда, 1918 р.
У центрі архикнязь Вільгельм (Василь Вишиваний), праворуч від нього Г. Косак, ліворуч. Р. Купчинський,
М. Волошин, І. Ясинецький.*

радянські часи були вилучені. Чому вилучені? Якраз про це й піде мова, коли ми торкнемося історії створення пісні, яку мені випало досліджувати.

А вона доволі цікава й сягає далекого вже літа 1918 р. й загубленого в південних степах села Грузького на тодішній Єлисаветградщині (тепер Кіровоградщина).

З постановням у квітні 1918 р. в Києві Гетьманату в Україну були запрошені австрійські й німецькі війська, а у червні цього ж року прибув на Наддніпрянські землі й корпус Українських Січових Стрільців, який дислокувався на півдні України, зокрема й на Єлисаветградщині. Як окупантів і союзників, саме так полярно їх сприймали в народі. Усусуси вели себе дивно. Організовували “Просвіти”, поширювали книги, надавали лікарську допомогу, допомагали у відбудові зруйнованих осель, цікавилися культурним життям своїх східних братів, улаштовували театральні вистави.

Це цікава й до кінця ще не прочитана сторінка історії Наддніпрянської України, хоч чимало цікавих спогадів залишили по собі вояки УСС. Наприклад, колишній усусусівець, а згодом актор театру Леся Курбаса “Березіль” Йосип Гірняк згадує у своїх споминах (Нью-Йорк, 1982) про Грузьке, відвідини хутора Надії. Першою його зустріла на хуторі мати Леся Курбаса Ванда Янович, яка гостювала у вдови Карпенка-Карого Софії Тобілевич. Вона розповіла, що усусуси часто відвідують хутір, на могилі письменника відбули панахиду з хором та світськими промовами. До речі, досить розлогі спогади про перебування усусусів на хуторі залишила й Софія Віталіївна, видавши у Львові книгу “Рідні гості. Спогади з побуту Українських Січових Стрільців на степовій Україні (1922)”.

Наголошу ще раз. Йде громадянська війна, а військо усусусів знаходить можливість відправити службу на могилі письменника, допомагати порядкувати на хуторі. Та й згаданий Й. Гірняк, прибувши в Грузьке для проходження служби, вже другого дня вранці подався вклонитися священній землі І. Карпенка-Карого. “Стоячи біля високого хреста, на якому виднів напис: Іван Тобілевич, – писав Гірняк, – я шукав у пам’яті слова молитви, якими хотілось висловити шану цій великій постаті нашої культури”.

Сьогодні в музеї-заповіднику “Хутір Надія” зберігаються кілька фотографій, на яких Софія Віталіївна, Ванда Янович, онуки І. Карпенка-Карого в оточенні офіцерів і вояків УСС.

На сторінках львівської “Червоної калини” у 20-30-х рр. минулого століття друкувалося чимало цікавих спогадів про життя усусусів на Єлисаветградщині. Цікавих, навіть почасти комічних.

Ось у спогадах стрільця Мирона Заклинського читаємо розповідь про те, як розпорядилося австрійське командування придушити повстання в містечку Добровеличківка. Обози вояків УСС відправилися до бунтівного поселення, а скорочувала стрільцям шлях від Єлисавета до містечка Пісня. Саме вона вкрай ошелешила народну охорону містечка, та так, що дивні “австріяки” з українською піснею на устах так і в’їхали у містечко. А вже ввечері у Добровеличківці відбувся спільний концерт місцевих повстанців та їх “упокорювачів”, дарма, що згодом генерал Маренц жорстоко покарав організаторів братання.

Усусуси були розквартировані в околицях Єлисавета (Арнаутівка, Масляниківка), у селах Карлівці, Соколівському (до речі, тут стояв підрозділ австрійського архикнязя Вільгельма фон Габсбурга, племінника імператора Франца Йосипа, відомого українського патріота й українського ж таки поета, званого у війську Василем Вишиваним) та інших. У селі Грузькому був розміщений вишкіл з тисячі вояків, у якому Роман Купчинський був одним із старшин.

Життя Усусусів серед своїх східних братів, попри війну, надихало стрільців на творчість. Ідеться не тільки про Р. Купчинського, але й про поета Левка Лепкого, композитора Михайла Гайворонського.

У Романа Купчинського в Грузькому народилося кілька творів, у тому числі і прощальна пісня на залишення Єлисаветградщини в жовтні 1918 року з рядками: в городі Єлисаветі тужили дівчата в той день /і нило серце з розпуки. Поет нітрохи не грішив супроти дійсності. Українські січові стрільці насправді дуже здружилися з місцевим населенням. Правдивість і щирість цих слів стверджує і факт весілля у селі Грузькому усусусівця-галичанина і місцевої дівчини.

Факт, свідком якого довелося бути Роману Купчинському і який, напевне, став першопоштовхом до народження його згадуваної на початку пісні, – читачам стане зрозумілішим, коли вони ще раз перечитають, повний текст пісні “Мав я раз дівчиноньку”.

*Мав я раз дівчиноньку чепурненьку,
любу щибетушечку рум'яненьку.*

Гей, гей, га, гу-ха-ха,

Дівчина, рибчина, молода.

*Посилав я старостів у неділю,
думав погуляємо на весіллі.*

Приспів.

*Мали повернутися з рушниками,
Але повернулися з гарбузами.*

Приспів.

*Цьому супротивився батько рідний,
Бо вона багатая, а я бідний.*

Приспів.

*Думав я втопитися з тої злості,
А вода холодная ломить кості.*

Приспів.

*Думав я застрілитись із рушниці,
Порох був замочений в порохниці.*

Приспів.

*Щоби врятуватися від спокуси,
Пішов записатися в Усусуси.*

Приспів.

*Вже про галичаночку не думаю,
Бо на наддніпряницінї дев'ять маю.*

Приспів.

Грузьке, 1918 р.

Весілля відбулося влітку 1918 року. Мені ж дуже кортіло дізнатися, котра ж то з грузчанських дівчат віддала своє серце Усусусівцю з Галичини, проте метричні книги Грузчанських церков, до яких я звернувся, не дали відповіді на те питання. Тим часом сумніватися у факті весілля не було жодних підстав. Більше того, в одному з канадських альманахів шістдесятих років, віднайшов фотографію з підписом: “Стрілецьке весілля в Грузькому. Серпень 1918 р. (на жаль, фото повторній репродукції не підлягає). залишалося з’їздити до Грузького. Це був початок дев’яностих років. Чимала вже відстань від описаних подій, проте стрілецьке весілля старожили (жінки, що були тоді підлітками) пам’ятають. Не знають, хто тоді віддавався за стрільця, але незвичну для села церемонію весілля із завітчаною в зелень аркою над ворітьми до двору нареченої запам’ятали добре. Вони ж допомогли мені розв’язати загадку з метричними книгами православних церков села, бо ж незвичність весілля була зумовлена тим, що вінчав молодих військовий капелян. Хоч Греко-Католицька церква зберегла східній обряд і особливості галицьких весільних традицій закарбувалися у пам’яті свідків весілля.

Можливо, то було одне з перших весіль серед стрільців, що так вразило Р. Купчинського і відізналося піснею, але не останнє.

Чимало свідчень, що осінь була щедрою на такі весілля. Ба більше, чимало стрільців вже після їх відкриття з України Наддніпрянської тікали на Єлисаветградщину, одружувалися і залишалися тут. Та це вже інша історія.

Леонід КУЦЕНКО

OUR LIFE

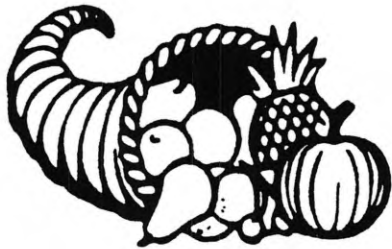
Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. LXI

NOVEMBER 2004

Editor: TAMARA STADNYCHENKO

---

*Happy Thanksgiving
to UNWLA members and their families
and to our readers*

---

*Congratulations
from the Executive Board and the National Board of the UNWLA
to Honorary UNWLA President Anna Krawczuk
on being elected
National Commander of Ukrainian American Veterans*

From the Desk of the President

*Presentation of UNWLA President Iryna Kurowyckyj at the 19th UCCA Congress
September 25, 2004 in Philadelphia, Pennsylvania*

Uniting the Ukrainian Community

The Ukrainian National Women's League of America, founded in 1925, is the first organization in the history of Ukrainian-American women's movements to be in existence for over 79 years. It is the oldest Ukrainian women's organization in the history of Ukraine and the Ukrainian Diaspora. The UNWLA is guided in its activities by the principles of Christian ethics, religious tolerance, and political nonpartisanship. Our organization also supports the principles of human rights. The UNWLA was a founding member of the Ukrainian Congress Committee of America and worked with the organization from its inception.

At the 13th UCCA Congress, serious discord within the Ukrainian-American community, which had been fomenting for many years, led to a split in the UCCA. Representatives of 26 member organizations walked out of the Congress proceedings. Among those expressing their intent to dissolve their connections with the UCCA at that time was the UNWLA.

In a letter that formally announced the UNWLA's position to UCCA leadership, UNWLA President Iwanna Rozankowsky wrote about her organization's concerns. Like other Ukrainian organizations, the UNWLA was dissatisfied with the nature of the proceedings of the 13th UCCA Congress, during which certain political factions were thought to have ignored democratic principals by not allowing other member organizations, including the UNWLA, to voice their grievances. Mrs. Rozankowky echoed the view of other

organizations who believed that what had transpired at the Congress was a symptom of what was occurring within the Ukrainian community as a whole and that UCCA leadership had made the decision of member organizations to separate from the UCCA inevitable.

After the Congress, the UNWLA National Board appealed to its members to continue working for the good of the Ukrainian community at large while keeping in mind that the UNWLA is a nonpolitical organization. The National Board did not prevent any branches or members to stay on with UCCA or join the other group that was formed after the Congress. In fact, some UNWLA branches and their members chose to be members of both groups. At the same time, the UNWLA National Board adhered to the principle of nonpolitical affiliation, which is outlined in the UNWLA bylaws, and it has done so till this day.

Today we proclaim with great pride that our organization is recognized for its achievements and its work within the American and international community as well as in Ukraine. The UNWLA has never worked against any project that the two major umbrella organizations of the Ukrainian-American Diaspora have initiated. We encouraged our members to work on worthy projects and there have been many.

An example of our sincere endeavor to support worthwhile projects of these organizations and the difficulties that sometimes hindered this spirit of cooperation occurred recently, during the Commemoration of the 70th anniversary of the Great Famine in Ukraine of 1932–1933. The commemoration included a procession through the streets of New York City to St. Patrick's Cathedral. During the procession, a UCCA representative stated several times that UCCA members were marching, a comment that ignored the fact that the majority of those marching were members of the UNWLA, Plast, and other organizations, which were not affiliated with any other group. It was an inappropriate comment that underscored one organization's claims to speak and act on its own behalf with no acknowledgment of the contributions of others.

Even more telling is the tone of articles that frequently appear in the news media, many implying that the UCCA represents Ukrainians in America, a misleading statement that again ignores the autonomy of many Ukrainian-American organizations. These examples, which are only two of many that can be cited, serve as an explanation of why the UNWLA is hesitant to resume its affiliation with the UCCA or with any organization that demonstrates a disregard for nonmember organizations.

Since the 13th UCCA Congress, UNWLA representatives have attended every meeting that was focused on unifying the Ukrainian-American community into one entity. Each of these meetings has been unsuccessful in achieving this goal. As I look at the audience today, I am struck by the absence of many of the organizations whose members walked out of the 13th Congress. They have not returned. Under the circumstances, how is it possible for us to talk about uniting the community? Whom are we uniting? Uniting organizations one by one reminds me of a certain country that I would rather not mention in this room.

I would like to conclude my presentation with a proposal: Before the 1950s, America's attitude toward ethnic groups was to have them flow into a melting pot. After the 1950s, the U.S. government began to believe that a mosaic of ethnic groups was more beneficial to the nation. It is a sound theory, and it may just work for us. It may teach us to work with each other and trust each other. Everyone will be visible and no one will lose identity. This kind of unity—unity in diversity—may indeed be the beginning of something greater and we should try it!

The UNWLA is ready to try this new kind of unity and is also willing to agree to a concept that has been mentioned in other discussions on unity, the formation of a Council of Presidents that would represent all Ukrainian-American organizations as diverse, autonomous members.

Call for manuscripts. The UNWLA is an organization that offers its members an opportunity to share and exchange ideas on a variety of subjects, ranging from domestic issues to financial issues to vacation planning. In recent issues of *Our Life*, we have published several articles that have hopefully provided our readers with some helpful tips on dealing with difficult or complex day to day life experiences. We are inviting UNWLA members to share with others similar "how to" articles. What may be simple or matter of fact to you may be difficult or unfamiliar to someone else, and your hints or tips will be much appreciated. Share your expertise! Please forward your articles to English language editor Tamara Stadnychenko c/o UNWLA headquarters. We ask that all contributors include a telephone number to allow us to acknowledge submissions and verify information as needed.

Anna Krawczuk Elected National Commander of Ukrainian American Veterans

National Commander Anna Krawczuk with Captain Foster E. Wright, US Navy Retired, who was special guest speaker at the 57th UAV Convention.

In September 2004, delegates representing Ukrainian American Veterans Posts nationwide convened at the Holiday Inn in Dedham, Massachusetts, to renew friendships with fellow veterans, discuss old business, approve the agenda for the coming year, and elect the new UAV National Executive Board.

Anna Krawczuk, who served two consecutive terms as president of the Ukrainian National Women's League of America (1993–1999), was elected National Commander of the Ukrainian American Veterans. The first woman to hold this prestigious position, Commander Krawczuk will serve a two-year term. She is the thirty-fourth National Commander of the UAV, which was founded in Philadelphia on Memorial Day of 1948.

At a transition meeting held immediately

after the elections of the new National Executive Board, outgoing National Commander, Mathew Koziak presented the new National Commander with the UAV gavel, a symbolic transfer of authority that has become one of the UAV's many traditions. At the convention banquet, former National Commander Eugene Sagasz (1966–1968) and UAV Post 30 Commander Bernard W. Krawczuk, who served as aide-de-camp, officiated at the Installation of Officers Ceremony.

In her acceptance speech, the new National Commander asked that the members of the armed services who have died in the war against terrorism be honored with moment of silence. Thanking the UAV membership for entrusting her with leadership of the organization, she also recognized the veterans who had served in WWII, Korea, and Vietnam.

An active member of the UAV since 1989, the new National Commander previously served as the UAV's Vice Commander. As such, she represented the organization at the Dedication Ceremonies of the World War II Memorial in Washington, D.C. She has also been a pivotal force behind the *UAV Registration Project*, which was established with the goal of compiling and preserving the histories of Americans of Ukrainian descent who have served with honor and distinction in the Armed Forces of the United States of America. Volume I of the Registration Project Report, published in 2004 and dedicated to World War II Ukrainian-American veterans, was presented at the convention.

UAV National Commander Krawczuk, who served in the U.S. Women's Army Corp from 1955 to 1958, was stationed in Germany and attained the rank of SP3 (equivalent to corporal). She and her husband Bernard are among the founding members of UAV Post 30 of New Jersey.

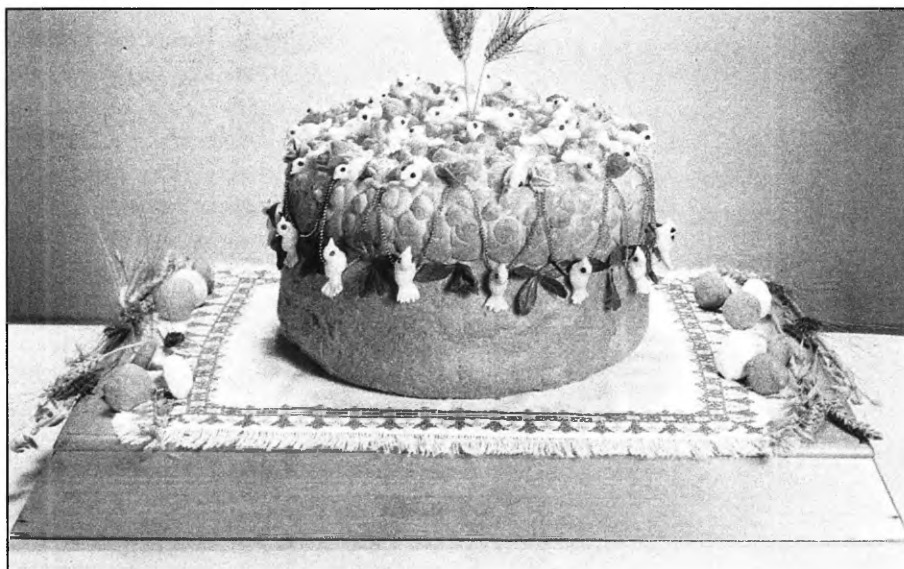
**The UNWLA extends warm and hearty congratulations
to UAV National Commander Anna Krawczuk.
We know that she will serve the UAV with honor and distinction.**

Editor's note: During a conversation I recently had with the new National Commander of the UAV, she shared an interesting story that deserves mention here. Among those attending the UAV convention banquet was Father Yaroslav Nalysnyk, one of the UNWLA's scholarship recipients. Rev. Nalysnyk had been awarded a scholarship during Mrs. Krawczuk's tenure as chair of the UNWLA's Scholarship Committee. One of the first seminarians from Ukraine studying in Croatia at the time (1989), he now serves as pastor to a parish in Boston. Mrs. Nalysnyk is a member of the UNWLA.

Periwinkle

by Hélène N. Turkewicz-Sanko, Ph.D.

Lasurko's Ukrainian Wedding Cake: Korovaj.

Periwinkle (*barvinok*) is not an indigenous plant of the Americas, but it is a plant that adapted itself well to the American soil, just like the European immigrants who brought it. Today we can find this plant in parks, botanical gardens, private gardens, and definitely around Ukrainian homes!¹ Many Ukrainian immigrant women brought periwinkle along with the rest of the plants and herbs of their native villages. Many women came to this country to marry: they may have brought the periwinkle for the ritual wedding crowns of the marriage ceremonies. This humble plant is, in fact, a natural component of many rituals that punctuate the life of people of Ukrainian heritage.

Most Ukrainian (and many Ukrainian-American) homeowners have a patch of periwinkle growing near the around the house or behind the tool shed. It is an evergreen that you can find even under a layer of snow in the middle of winter. It is a plant that offers unique features: all the leaves come by twos and the blue flower with its five petals seems to have captured the color of a perfectly blue sky. It is not surprising that poets praised this plant for symbolizing immortality and heaven (“periwinkle, periwinkle, only ankle high, periwinkle, periwinkle, twinkle of the sky”).² For Taras Shevchenko, the Ukrainian national poet, this plant, which spreads quickly and intensely, symbolized humility

and strong determination. These characteristics are reinforced by the lyrics of some Ukrainian wedding songs, which mention that one needs to chop clippings from the strong periwinkle with a sharp instrument such as an axe.

While the literary, cultural, and botanical aspects of the periwinkle are interesting, this article deals with the periwinkle on a much more personal note. It is based on the personal experiences of the daughter of Ukrainian immigrants who, because of historical circumstances, found themselves in a suburb of Paris, France. Though isolated from any Ukrainian community, I remember seeing periwinkle patches as I was growing up. I never thought much about this plant called periwinkle until one day I received an invitation to attend the Ukrainian wedding of my friend Maria. The year was 1956 and the wedding would take place in a small village in northern France near Amiens. My mother and I arrived at the village the day before the wedding.

As we entered the house, I was taken aback by what I saw and heard. Seated around a large kitchen table, women were making garlands of greenery. In front of them were heaps of cut periwinkles. One woman would clear the stems; another would tie the stems together into an endless string that was coiled on a towel on the floor. The songs the women were singing were about periwinkle.

They were about gathering some periwinkle from seven different gardens, of everlasting love, of commitment that will never end, of promises of growth, of hope and faith. The melodies were rather sad but pleasant. Nearby I could see periwinkle wreaths as well as bouquets accented with periwinkle. Even the men's boutonnieres were made of periwinkle tied with white ribbons. It took me a while, but I finally guessed from most of the lyrics, that periwinkle symbolized love and that the plant itself symbolized the man whom the future bride had selected to be her husband.

The next day, everyone gathered at the bride's house for the actual wedding. The parents blessed their children with special wedding breads adorned with periwinkle. Then we proceeded to the local French church where the couple was united by a Ukrainian Greek Catholic priest. During the ceremony the bride and the groom were crowned with periwinkle wreaths to symbolize to the community that they were of childbearing age. Then we walked to the reception hall.

As I entered the hall, I felt that I was greeted by more periwinkle. It had an almost human presence and seemed to wink at me. It faithfully looped around the main table, delicately pinned to the white tablecloths. It wrapped around every wedding bread on the table from the main *Korovaj*, to the individual *Shyshkas*, or small rolls in the shape of French mini breads. I never suspected that there was much more to learn about the so-called Ukrainian wedding breads and their symbolic meanings.³

From France, Maria moved to Canada and I came to the United States, but the periwinkle seems to have followed us. Its green leaves and sky-colored bloom beckoned to us elsewhere for more of its presence. And indeed we found it: in the pattern of Ukrainian women's embroidered blouses, in the designs of Ukrainian Easter eggs, and even in the delicate wrapping of children's Easter baskets brought to church for blessing. On the other side of the "big pond" Ukrainians were no longer isolated the way we were in France, scattered on farms or in faraway villages. Ethnic groups in their ethnic neighborhoods with their ethnic churches more easily maintained traditions and passed them on to new generations. They still do. At times they are able to document these traditions with the printing of postcards and the publications of articles and monographs. Collecting these documents as they surface, I realize more and more that my feelings on that

wedding day in 1956 were instinctively the right ones.

In 1981, this faithful plant brought my friend Maria and me back together again. My friend was celebrating her twenty-fifth wedding anniversary. The place was an elegant Ukrainian church in Toronto with a reception to follow in the church hall. We had come a long way from the farms of France, and yet, the periwinkle was there, faithfully looping around the main table and delicately complementing the beautifully decorated wedding breads, the *Shyshkas*, and the *Korovajs*. I commemorated the event by creating a postcard, a visual memento that depicts not only the elegant *Korovaj* but the enchanted green strand of periwinkle leaves that encircles it.⁴ Today I am sure that it was the periwinkle that inspired me.

Copyright H el ene N. Turkewicz-Sanko, Ph.D., 2004
John Carroll University

The story is excerpted from "Periwinkle in Ukrainian Folklore," which was the title of a paper the author presented on October 18, 1989, in a session on Plant Lore of the 1988-89 American Folklore Society Centennial Meeting held in Philadelphia, Pennsylvania.

Endnotes

1. In the desert of Sonora in Arizona this plant adapted so well that it invaded the land and became a threat to the indigenous cactus. In the 1980s the botanical garden organized teams of volunteers to pull out patches of periwinkle.
2. From author's poem at a poetry reading at Youngstown University in the 1990s.
3. It was only in the 1980s in the United States of America that I discovered the other Ukrainian breads such as *Boronas*, *Hrebins*, *Dyvens* and *Lezhens* reproduced to keep up with the old traditions. All these Ukrainian breads are documented by 8 postcards developed in the Ukrainian community of Minneapolis-Saint Paul, Minnesota.
4. The postcard is identified as Lasurko's Ukrainian wedding cake—*Korovaj*—because Maria became Mrs. Michel Lasurko. I brought one of the Maria's *Korovajs* from Toronto to Cleveland and had it industrially photographed to be reproduced in postcards that I personally financed. Unfortunately I identified it as a "cake" when in fact it is simply a "bread" adorned with little birds made out of dough. On the back of the postcard I listed myself as a "collector" and there is neither copyright information nor a date. At the time I was not aware of the importance of these two items.

The Spiritual Father of Halychyna Is No Longer With Us

Archbishop Metropolitan Andrei Sheptytsky is revered by Ukrainians around the world as a champion of Ukrainian human rights during decades of war and foreign occupation. When he passed away in 1944, Ukraine suffered the loss of an irreplaceable spiritual leader, a patron of the arts and education, and a guiding light in a world often darkened by hatred and oppression. Soon after his death, an article celebrating the life of this remarkable leader of the Ukrainian Catholic Church was published in Our Life.

Metropolitan Andrei Sheptytsky, Father and Patriarch of the Ukrainian people, passed away on November 1, 1944 in Ukraine, at the age of 79. He will be remembered as one of the greatest men in the history of Ukraine. His life and his love for the people he served show us the power of faith in time of suffering.

There is no need to say much about his great deeds for these are well known. They were deeds etched in the soul of all Ukrainian people regardless of religious or political affiliation. Metropolitan Sheptytsky excluded no one from his protective care.

For those Ukrainian women who chose to be educators or educated, the Metropolitan was a benevolent and progressive guardian of knowledge and understanding. The first women's gymnasium in Halychyna, administered by the Basilian Sisters in Lviv, was envisioned and created by the Metropolitan. While dealing with critical issues and time-consuming assignments, he found time to visit our gymnasium several times a year. Every year Metropolitan Sheptytsky was present for the Matura, (the final examination), listening for several hours a day or even a week as anxious students responded to their teachers' questions. He encouraged young women to get an education and to work for the church and the nation. He also encouraged young women to go to universities. He painted vivid verbal portraits for these young women of beautiful duties that awaited them, emphasizing that a woman's place was not only in the home but in work that would help an enslaved nation to be free. He told them, "You can't lock yourself at home and be concerned only with the family matters."

Ukrainian women's organizations, whether they represented rural women or laborers or educated women, found backing and blessing from the Metropolitan. He was especially supportive of the leaders of Soyuz Ukrainok in Lviv, frequently asking for their opinions on many issues. In 1933, when the great assembly of Soyuz Ukrainok members from various Ukrainian regions was held in Stanyslaviv, it was approved and blessed by the Metropolitan.

In 1938, Polish authorities dissolved Soyuz Ukrainok in Halychyna and in Volyn. Soyuz Ukrainok leaders formed a women's political party—Druzhyny Kniakhyni Olhy—and rallied to save for Ukrainian women the right to organize. Many voices were raised against the decision these women had made, arguing that forming a political party was a bad choice that would only exacerbate a bad situation. Among supporters of the decision was Metropolitan Andrei, who understood that the move, although dangerous, was courageous and important. The political party they formed would help women to remain active and achieve success. As a sign of his respect for the women who had taken this bold step, the Archbishop Metropolitan wrote a significant letter:

To our political Ukrainian women's organization:

Greetings from my heart to the newly formed women's organization. Wishing you success in your work for the church and its people. Let God help you unite those that are not united and convince the unbelievers. Let God bless your work.

—Andrei, Metropolitan.

We share our grief with our brothers and sisters in the land of our forefathers.

Recognizing Neglect and Abuse in Nursing Homes

by Irene Repczuk-D'Alessio

Advocating for good care in a nursing home presents many challenges. The primary challenge is knowing how to detect any signs of deterioration in the health and well being of your elderly relative. This will help you to protect your loved one from harm or prevent further mental or physical deterioration. The second challenge is to have the courage to voice concerns to staff in a consistent and effective manner. Abuse or neglect often go unreported because residents or families fear that complaining will lead to worse care or retaliation against the resident.

The most effective way to prevent neglect and abuse is to know all aspects of care required by the resident and to visit frequently. Frequent visits, at different times of the day, night, weekends and holidays, provide an opportunity to become familiar with the staff and with the routine of care: hygiene, nutrition, physical therapy, bed care, medical and nursing care, and recreation. This familiarity makes it easier to recognize problems with care-giving practices and how they impact the residents' condition, mood, energy level, and functional level.

Two of the most common forms of neglect that require monitoring are **malnutrition** and **dehydration**. Malnutrition and dehydration are difficult to recognize. If you suspect your elder is not eating, do not always rely on reports of staff, but visit at mealtimes. Possible signs of malnutrition are cracks around the mouth, skin breakdown, pale lips or mouth, wounds that take long to heal, or confusion. To check for dehydration, look for skin tone and dryness in the mouth and lips. You can also pinch the skin on the forehead. If the pinched skin does not bounce back quickly, dehydration may be the cause. A checklist of things to look for follows:

- Lack of assistance with eating and drinking.
- Resident has poor appetite; is not eating or drinking
- Loose dentures or poor oral hygiene
- Persons with swallowing problems are fed too quickly, or food is the wrong consistency.
- Food is not palatable or the wrong temperature
- Water or fluids are not offered to residents during the day
- Noticeable weight loss

If you suspect a problem, have the doctor

run blood tests to determine malnutrition or dehydration. Both can cause diseases that are life threatening, such as kidney failure, skin breakdown, confusion, dementia, and a weakened immune system. Poor appetite can be an indicator of overmedication or adverse effects of medication. You can and should speak to the doctor about your concerns. If you disagree with the diet, speak to the dietician and offer suggestions for meals your relative enjoys.

Another problem to look for is **skin breakdown** or **pressure sores**. Common causes for these are incorrect body positioning, prolonged bed rest, lack of attention to changing of disposable diapers, and failure to turn a bed-ridden resident. They are direct sign of lack of care and are preventable if proper care is provided. Failure to monitor the onset of skin breakdown can lead to infection. If you suspect a problem, speak to the charge nurse and the Director of Nursing.

In some nursing homes, **disregard for personal care needs** is also a problem. Frequent visits can help you determine whether there is proper attention to bathing, grooming, and dental hygiene. Lack of response to toileting needs can lead to incontinence, infections, or skin breakdown. Check whether staff responds to call bells or cries for help quickly. Many elderly people require assistance with walking. If this is neglected, it can lead to lack of mobility and you should check whether adequate attention is given to motion exercises. Prolonged bed rest can also lead to lack of mobility as well as pneumonia, skin breakdown, and poor quality of life.

Your inspection of the quality of care in the nursing home should also include a review of staff attention to **health and safety matters**. Remember that falls can cause fractures and that there are many reasons elderly people fall. Some causes of falls include dehydration, dizziness, medications, restraints, problems with mobility or gait, and stroke. Wounds that do not heal indicate that there is a significant problem and may signal that appropriate medical care is not being provided or that there is lack of access to physicians. Also pay scrupulous attention to medication administration. Errors in time or dosage are extremely common. If you are dissatisfied with the care, you have a right to choose your own physician.

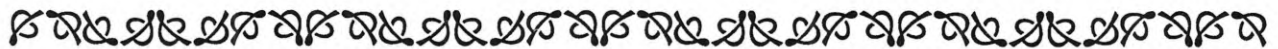
Any sign of **verbal or emotional abuse** should be immediately reported. This includes pushing, rough handling in daily care, insulting and demeaning remarks, threats of punishment or retaliation. Verbal and emotional abuse is harmful to the resident's self-esteem and can cause physical as well as emotional problems. Many elderly people are afraid to report it and it is up to caring relatives to step in and make sure such problems are handled. The following are cause for concern:

- Extremely withdrawn and non-communicative
- Emotional upset or agitation
- Unusual behavior (rocking, biting, sucking)
- Desire to be isolated from other people
- Injuries requiring emergency treatment or hospitalization
- Any incident involving broken bones
- Heavy medication or sedation
- Frequent illnesses which are not promptly reported to the physician and family

One sure way to determine if there are deficiencies in care is to check whether the Care Plan* is being carried out. This plan is developed at time of admission, ideally with the input and approval of a family member. The care plan dictates what services are to be provided to the resident. Particular attention should be paid to older residents who are frail, bedridden, or unable to speak for themselves due to mental or physical incapacity. They are the most vulnerable and are at high risk of developing problems associated with substandard care.

---

*Author's Note. The material in this article represents information gained through professional and personal experience and is not intended to denigrate or condemn all nursing homes. Many nursing homes provide excellent care and are responsive to the needs of their residents as well as their families. The material is presented in the hope that it will be of assistance to those who are seeking quality care for their loved ones in nursing homes. For additional information about Care Plans, see the author's article in June 2003 issue of **Our Life**.*

Pumpkin Stew

- 2 pounds beef cubes
- ¼ cup flour
- 1½ teaspoons salt
- ¼ teaspoon pepper
- teaspoon ground cloves
- 3 tablespoons olive oil
- 3 medium tomatoes
- 1 cup beef broth
- 1 small pumpkin
- 4 medium potatoes
- 8 small white onions
- 2 cups green beans

- Peel and quarter tomatoes and potatoes.
- Peel and quarter potatoes.
- Peel onions.
- In plastic bag, shake meat with salt, pepper, cloves, and flour till coated.
- Heat oil in large saucepan and brown meat on all sides (high heat).

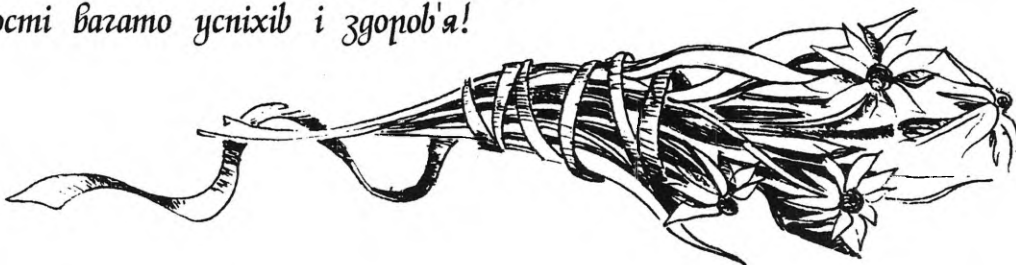
- Add tomatoes and broth and simmer 1½ hours until meat is tender.
- Preheat oven to 350.
- Cut off pumpkin top and set aside.
- Remove pumpkin seeds.
- Scoop out pumpkin meat in chunks (about 2 cups) leaving shell about ½ inch thick.
- Add pumpkin chunks, potatoes, onions, and beans to beef mixture and bring to boil.
- Pour stew into pumpkin shell and cover with pumpkin top.
- Place pumpkin shell in baking pan and bake at 350 for about 45 minutes.

НОВИНИ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Ірина КУРОВИЦЬКА, голова СУА

*Екзекутива
вітає
Почесну голову СУА
Анну Кравчук,
яку виврано на пост
Краєвого Командира
Українсько-Американських Ветеранів.*

*Бажаємо Вам,
шановна Почесна голово СУА,
на новому важливому і відповідальному
пості вагато успіхів і здоров'я!*

ВИСТУП ГОЛОВИ СУА ІРИНИ КУРОВИЦЬКОЇ НА КОНГРЕСІ УККА (Сесія "Об'єднання української громади") 25 вересня 2004 р.

Союз Українок Америки – самостійна соборна крайова організація, що проіснувала 79 років на терені США. Це – найперша українська громадська організація, створена в Америці перша в історії українського руху.

Цей факт не применшує увагу братських союзів, що постали перед СУА, однак вони побудовані на інших засадах.

У своїй діяльності СУА керується засадами християнської етики, релігійного виrozumіння і політичної понадпартійности та підтримує принципи охорони прав людини.

Союз Українок Америки був співзасновником УККА та співпрацював з ним від початку його існування до тринадцятого Конгресу УККА, з якого СУА на чолі з головою Іванною Рожанковською вийшов із 26-ма організаціями та написав заяву, в якій точно обґрунтував свою незгоду з тим, що Визвольний Фронт, Крайова Рада УККА на 13-му Конгресі знехтували звичай, що довгими роками був обов'язковим нарівні зі статуттом. Нас не допустили до слова. Це був не демократичний спосіб діяння.

У заяві СУА вичислено багато відхилень від демократичних норм, про які сьогодні не буду говорити. Після Конгресу Головна Управа СУА апелювала до свого членства, щоб продовжували корисну працю для громади і далі зберігали засади позапартійности у своїй діяльності.

Провід СУА вирішив не забороняти відділам на місцях належати до одної чи другої надбудови. Були відділи, які брали участь в обидвох надбудовах, однак Головна Управа додержувалася принципу нейтральності, за яким наша організація є понадпартійною і не може приєднатися до партійного середовища, тому і сьогодні ми працюємо самостійно і підтримуємо всі акції обидвох надбудов, які діють для добра української громади в Америці та українського народу в цілому світі, особливо в Україні.

Сьогодні заявляємо з гордістю, що наша організація утішається великим успіхом. СУА є знаний у Світовому і Американському жіночому русі та в Україні. Ми ніколи не діяли проти акцій, які розпочинали наші надбудови, навпаки, ми їх підтримували і брали активну участь у їх проведенні, згадаю лише останню подію: вшанування пам'яті жертв Великого Голодомору в Україні з нагоди його 70-ліття. У Нью-Йорку в поході до церкви св. Патрика велику групу творили члени СУА, Пласту та інші, які не належали до будь-якої організації, однак під час походу організатори читали свої заяви, в яких згадували лише УККА, не згадуючи, що у поході бере участь українська громада як така.

Це був вияв негромадського вчинку і непрозорості зі сторони організаторів.

Також постійне згадування у пресі, що УККА представляє всіх українців в Америці не є вірне, бо УККА не охоплює усю українську громаду. УККА не є прозорим настільки, щоб всі зійшлися і могли прийняти рішення увійти до об'єднання з таким його характером, який існує тепер.

Упродовж років СУА брав участь у засіданнях, на яких йшлося про об'єднання, однак усі заходи не мали успіху. Громада мусить бачити, що має до діла з людьми, які слухають і шанують її думки.

Шановний пане Кулясе! Ви обіцяли, що після засідання у травні 2001 р. скличете ще одне засідання з метою об'єднання. Що сталося, чому ви не дотримали тієї обіцянки?

Сьогодні я не бачу представників тих організацій, які відійшли від УККА. А ми беремося говорити про об'єднання. Як можна об'єднувати по одній групі? Такий спосіб можна порівняти до діяння певного середовища, про яке у цій залі не хочеться навіть згадувати.

Всі українські організації в Америці працюють для однієї мети, в нас немає відмінних думок, всі прагнемо добра для нашої громади і для України, лише кожний у свій спосіб.

Кінчаючи моє слово, хочу порівняти наше прагнення спільно працювати з тим, що діялося в Америці до 1950-рр. Політика Америки довгі роки щодо етнічних груп була такою, що всі етнічні групи мали топитися в одному котлі, так звані „мелтінг пат”. У 50-их рр. ця концепція змінилася, Америка почала творити мозаїку з окремих етнічних груп, різних за культурою, історією, навіть релігією, не змішуючи їх, бо бачила, що того роду концепція діє на користь держави.

Тому звертаюся до голів організацій; зробімо спробу підійти в такий самий спосіб до спільної дії, творімо мозаїку українських організацій, яка буде для всіх доступною.

Буде єдність в різноманітності.

У такий спосіб організації не загублять своєї ідентичності та будуть працювати і доходити до тієї самої спільної мети, лише в інший спосіб, за своїми можливостями. Варто подумати і про українців так званої „четвертої хвилі”, які теж можуть бути в громадській організації, але в якій?

Повірте, що багатьом з новоприбулих імігрантів наш поділ незрозумілий, відлякує людей і не породжує бажання прилучатися до конфліктуючих угруповань. СУА готовий працювати у такий спосіб у „великій мозаїці” чи, як спершу вийшла ідея, створити Раду президентів.

Попрацюймо разом, запізнаймо себе краще, здобудьмо взаємне довір'я до себе і побачимо, чи це нам підходить. Якщо так, то будемо продовжувати, якщо ні – будемо шукати інші варіанти. Але почнімо спільно діяти в якийсь спосіб. Єдність у розмаїтті.

Не гаймо часу. Америка перед виборами, Україна перед виборами. Ми повинні разом випрацювати вимоги, які ставимо нашим кандидатам в США і що хочемо бачити в Україні.

Дякую за увагу.

НАУКОВИЙ КОНКУРС СУА ім. Петра і Лесі КОВАЛЕВИХ

Жюрі наукового Конкурсу Фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих у складі д-ра Наталії Пазуняк, д-ра Асі Гумецької і д-ра Андрія Горняткевича одностайно вирішило надати нагороду в ділянці науки про українську мову д-рові Андрієві Даниленку, професорові катедри сучасних мов і культур в університеті "Раче".

За книгу „Предикати, відмінки і діатези в українській мові”. (Харків, ОКО, 2003, 512 стор.)

Урочисте нагородження відбудеться на Конвенції СУА 27-30 травня 2005 р. в Олбані, столиці штату Нью-Йорк.

Екзекутива СУА висловлює щиру подяку членам жюрі за їхню велику працю у призначенні наукової праці для відзначення.

ВИСЛІДИ ЖЮРІ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ НАГОРОДИ ЗА НАУКОВУ ПРАЦЮ НА ТЕМУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ Конкурсу ім Лесі і Петра Ковалевих.

Праця д-ра Андрія Даниленка „Предикати, відмінки діатези в українській мові. Історичний і типологічний аспекти”. 511 стор. в-во „ОКО”, Харків, 2003 р.

Автор, зосереджуючись на функціональності і типології, сполучив два підходи до розгляду мовних фактів: генетично-історичний і типологічний.

Отже, виявлено доцільність застосування діяхронічного і синхронічного трактування, а щодо метод досліджу – порівняльну і структуральну методи.

Автор доказав, що функціональний розподіл категорій предиката, відмінка і діатези залежний у процесі розвитку української мови від роду функцій позамовного змісту.

Це є новим у досліджах А. Даниленка. Автор базується на досліджах Юрія Шевельова щодо хронології мовних явищ на основі розвитку індоєвропейських мов.

Покликаючись на Потебню, автор стверджує, що рефлексі Perfecta tantum свідчать про одієслівлення станової санаки і функції предиката та формування відповідної категоріяльної парадигм. В українській мові це виражає абстрактно-тривалі стани.

Автор стверджує, що у східньо-слов'ян-

ських мовах характерне перспективно-перспективне відтворення ситуації.

Українська мова є перспективно орієнтована з ознаками первинного синтетизму.

У перспективно орієнтованих мовах з первинним синтетизмом, в українській зокрема, пасивний стан дієслова втрачає майже всі категоріяльні ознаки – переходить у статус позамовного змісту.

Виявом перспективно-комунікативної української мови була б більше типовою аналітична (складова) форма майбутнього часу дієслова із зв'язкою „бути”.

Автор уважає, що українська мова займає проміжне місце між центрально-європейськими слов'янськими мовами, з огляду на її розвиток у синтетичному дусі.

Автор послуговується обширним апаратом літератури предмету (понад 44 стор. поданої бібліографії) та зовсім доступними джерельними пам'ятками.

З огляду на те, що праця Андрія Даниленка у розгорненій аналізі вносить вклад у студії системи української мови, вважаємо, що авторові належить нагорода Конкурсу ім. Лесі і Петра Ковалевих. Жюрі: Наталія Іщук-Пазуняк, Ася Гумецька, Андрій Горняткевич.

ДІЯЛЬНІСТЬ 56-го ВІДДІЛУ СУА ім. МІЛЕНИ РУДНИЦЬКОЇ (2003 р.)

Вже 12 років веде успішну працю 56-ий Відділ СУА у Норт-Порті, Фл. Діяльність розпочали 18 членок-засновниць у 1991 р., а тепер наш Відділ має 104 членки. 2003 р. головою Відділу вибрано Христю Лазор, яка вела працю з ентузіазмом і організаційним хистом. У звітному році відбули 9 ширших сходин і 5 засідань Управи Відділу. Відділ має стовідсоткову передплату журналу „Наше Життя”.

У січні провели традиційну коляду. Союзнянки групами ходили з колядою і відвідували наших членок і громадян. Прибуток призначено на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя” і Стипендійну акцію.

У лютому влаштували “Вишивані вечорниці”, на які приходять громадяни нашого міста, а також приїжджають гості з околиці. Підготуванням вечорниць зайнялися членки Управи Відділу Марія Білинська, Ліда Білоус, Ліда Белендюк, Слава Малюк, Марія Наваринська, Ляриса Шпон.

Нагороди за пристосування вишивки до сучасного одягу отримали Ірина Петрик і Орися Зінич за суконки, Леся Романишин за блюзку, Мирон Наваринський за вишивану сорочку, Євген Томашовський за мережану сорочку, Орися і Роман Свистуни за гарно скомплектований одяг для обох.

У великодній час влаштували три виставки народного мистецтва і писанок у бібліотеках міст Норт-Порту, Венесу і Сарасоти, якими зайнялася голова Відділу Христя Лазор.

Весною і восени вже знані всій громаді наші пікніки на березі моря зі смачними полуденками і веселою програмою. Гуморесками Павла Глазового і жартами часто забавляє присутніх запрошений гість д-р Євген Стецьків, а також і наші членки Марія Білинська, Надія Іванчук, Ліда Белендюк, Галина Ковалишин. Розігранням дрібної льотерії закінчуємо пікніки.

10-11 жовтня наш Відділ гостив членів жіночого хору „Суцвіття” з Австралії, які відбували турне по Америці з нагоди 25-ліття існування. Між хористами було багато членок Союзу Українок Австралії, з якими нам було приємно ближче познайомитися і довідатися про життя української громади в Австралії. Концерт відбувся при заповненій залі і був мистецькою насолодою для всіх присутніх.

У цьому році місто Сарасота, Фл., відзначали 100-ліття існування, і з цієї нагоди 17-18 жовтня відбувався „Інтернаціональний фестиваль”, у якому брало участь понад 40 національностей. Союз Українок – одинокий з українських організацій, що брали участь. Комітет очолила голова Відділу Христя Лазор, а членами були Ліда Білоус, Ліда Бойко, Рома Гарасим’як, Іванна Головата, Слава Малюк, Роксоляна Яримович.

Український станок пишався добірними експонатами народного мистецтва та писанками. Роздавали інформації про Україну, Голодомор і про історію і завдання Союзу Українок Америки. У мистецькій програмі квартет Відділу „Мелодія” – Любов Добровольська-Інграм, Зоя Филипович, Уляна Стадник і Рома Стецьків-Лонг – при бандурі виконав три народні пісні. Наш Відділ мав нагоду познайомити американське громадянство з українською історією, географією мистецтвом, музикою тощо.

У листопаді проведено акцію писання листів до сенаторів в справі Голодомору, яку очолила референтка зв’язків Неля Лехман.

У різдвяну пору Відділ влаштував „Святкову зустріч” із традиційною програмою і вечерею для союзнянок і їх родин. На цю зустріч запросили Почесну голову Союзу Українок Львівської області Зоряну Білик (яка перебувала на Фльориді) і голову 17-го Відділу СУА з Маямі Ірину Дзюбинську. Зоряна Білик розповіла нам про працю в ділянці суспільної опіки та про їх поміч молодим жінкам, заінтересованим розвитком малого бізнесу. Дискусію провела Ірина Дзюбинська. Гостя передала вишиваний рушник для Відділу від членів Львівського Відділу Союзу Українок, а голова Христя Лазор передала скромний дар – 200 дол., зібраний нашими союзнянками для Львівського Відділу СУ.

Вже довший час існує хор „Союзу Українок” і також квартет „Мелодія”, а диригенткою є наша членка Любов Добровольська-Інграм.

Багато праці і часу присвячують членки, щоб наші імпрези були оригінальними і успішними, це запевняло велику кількість гостей, а нам приносило моральне задоволення і добрі фінансові прибутки.

У цьому році переслали 3,495 дол. для

Стипендійної акції СУА, 2,445 дол. на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя”, 1,475 дол. на Український Музей в Нью-Йорку, 1,115 дол. на акцію „Молочко і булочка наймолодшим школярам України”, 1,000 дол. на Фонд Чорнобиля; 350 дол. для допомоги студенткам в Україні, 125 дол. „Бабусям”.

Наш Відділ співпрацює з жіночими організаціями і в лютому спільно влаштували свято Героїнь. Відділ є членом Об’єданого громадського комітету міста Норт-Порту, а представниками Відділу є Марія Білинська і Марія Наваринська. Багато членок Відділу беруть активну участь у житті парафій та громади.

Від початку існування 56-ий Відділ СУА втішається признанням і повагою в нашій громаді.

Марія Наваринська,
пресова референтка.

*При станку в Сарасоті голова Відділу Христя Лазор (ліворуч)
і організаційна референтка Роксоляна Яримович.*

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК ПІД ЯЛИНКУ РІДНИМ І ДРУЗЬМ В УКРАЇНУ

передплата “НАШОГО ЖИТТЯ”!

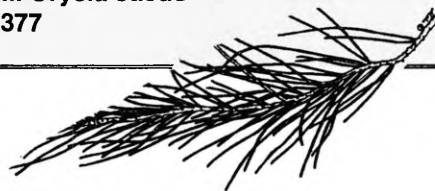
Замовлення, враз із передплатою, просимо присилати до адміністрації “Нашого Життя”, подаючи докладну адресу українською та англійською мовами і місяць, від якого почати висилання журналу.

Адреса адміністрації: **171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024**
Tel.: (732) 441-9530, Fax: (732) 441-9377

Адміністратор-бухгалтер “Нашого Життя” — **Орися Яцусь**
Business Administrator “Our Life” — **M. Orysia Jacus**
Tel. & Fax (732) 441-9377

УСМІХНИСЯ

- Татусю, ходім до цирку!
- Не маю часу.
- Ходім, татусю!
- Ні. Не можу!
- Я тебе прощу. Там виступатиме пані на білому коні і не зодягнена, тільки накрита власним волоссям.
- Добре. Підемо, я вже давно не бачив білого коня.

ПРАЦЯ 89-го ВІДДІЛУ СУА у Кергонксоні (2003 р.)

Голова Відділу – Зеновія Ковальська. Відділ має 31 членку, виконує всі зобов'язання до Головної Управи СУА і Округи. Стовідсотково передплачує журнал „Наше Життя”. Відбули 10 ширших сходин, 21 членка є членом Українського Музею в Нью-Йорку. Голова Відділу приготує звіти до Головної Управи і Округи. Голова часто бере участь у сходинах громадського комітету. Одна членка спонсорує стипендіятку в Україні (у Львові).

Голова Відділу і 6 членок брали участь у Конференції на „Союзівці”, у святкуванні 25-ліття 62-го Відділу СУА у Глен-Спеї. Приготували полуденок на „День союзянки” Округи Нью-Джерзі, відбули 2 імпрези для громадянства з обідом, мистецькою програмою і льотерією, провели велику підготовку, для відзначення 70-ліття Голодомору в Україні у бібліотеці Еленвіл для американського громадянства. Імпредова референтка Анна Вербовська занялася адміністративними справами, Зеновія Ковальська для Управи бібліотеки написала коротку історію СУА, яку поміщено у липневому бюлетені „NET”. У день імпрези 14 жовтня 2003 р. про ті жорстокі часи розмістили книги-експонати, які з цікавістю оглядали присутні. Доповідала Оксана Бакум – викладач російської літератури XIX, XX стт. в університеті New Polk, N. Y.

Після доповіді відбулась дискусія, а опісля перекуса, приготована союзянками.

Культурно-освітня референтка Стефанія Барановська приготувала корисні доповіді і повідомлення з преси. Референтка Суспільної опіки Меланія Кокорудз відвідувала хворих у лікарнях і вдома, допомагала їм влаштувати всякі побутові справи. Вона також розповсюджу-

вала льотерійні квитки, занялася підготовою букетиків на День матері, занялася висиланням пачок з одягом: чотири пачки вислали до Севастополя, дві – до Ялти, за що отримали подяки – навіть від осіб, які отримали одяг.

Виховна референтка Ольга Равлюк є директором школи українознавства при парафії. Школа має 38 дітей, садочок провадить Надя Мачай, учителями є Марія Панчишин, Єва Панчишин, Марія Шепко. Народні танки провадили Єлейн і Андрій Оприски. Діти виступали на святі св. Миколая, на Шевченківському концерті разом з хором, на „парафіяльному свяченому”, виводили гаїлки, брали участь у Святі матері та на закінченні шкільного року. При Відділі існує ансамбль „Мальви”, який виступає на різних заходах Відділу та громади разом з хором „Золотий гомін”. Господарським референткам Сильвії Кузіль, Льолі Савеській і Христині Головатій щиро дякуємо від Відділу, тому що завдяки їхній невтомній праці Відділ призначив на Український Музей 500 дол., на допомогу „Бабусям” 110 дол., по 50 дол. на медичну допомогу СУА, Суспільну опіку, на Фонд репрезентації і Пресовий Фонд журналу „Наше Життя”.

Михайлина Баран, пресова референтка
89-го Відділу СУА.

* * *

З нагоди славного ювілею журналу складаємо 50 дол. на Пресовий Фонд „Нашого Життя”. Щиро бажаємо успіхів у Вашій праці!

Михайлина Баран, секретарка Відділу
СУА у Кергонксоні.

ПРОСИМО ПРЕСОВИХ РЕФЕРЕНТОК ТА ДОПИСУВАЧІВ
НЕ ПРИСИЛАТИ СТАТТЕЙ ЧИ ДОПИСІВ, ЯКІ БУЛИ ВИСЛАНІ АБО ПОМІЩЕНІ
В ІНШИХ ГАЗЕТАХ ЧИ ЖУРНАЛАХ.

Редакція

ПЕРЕСТУПИЛИ МЕЖУ ВІЧНОСТИ

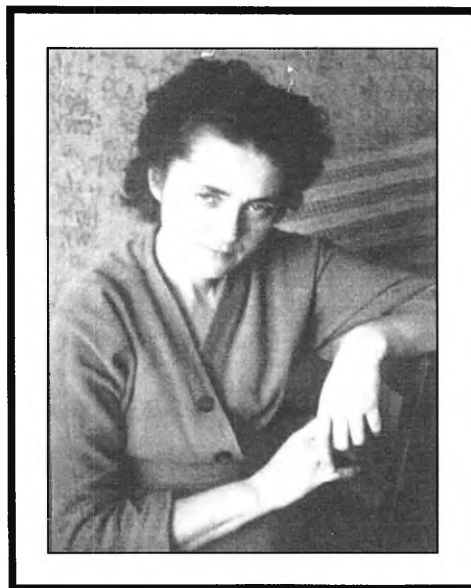
„У кожного своя доля...”

СПОГАД УЧАСНИЦІ БОЙОВИХ ДІЙ УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНСЬКОЇ АРМІЇ

Марія Левицька-Загоруйко народилася 15 січня 1919 р. в Сливниці, біля Перемишля в родині о. Йосифа й Іванни Левицьких. 8 лютого 1920 року помер від тифу о. Йосиф Левицький, маючи лише 32 роки. Тоді епідемія тифу знищила багато священників Перемиської єпархії. Вдова з 3 малими дітьми переїхала до родини, а незабаром поселилася в м. Бродях, де Марія-Мушка провела свою молодість. У Бродях ходила до початкової школи, жіночої гімназії, працювала в „Маслосоюзі”, в редакції газети „Червоні Броди”. Тільки з 1942 р. продовжила освіту у Львові на медичному факультеті. Уже від 1940 р. була активною членкою ОУН.

Коли фронт наближався до Бродів та заповідали евакуацію міста, родина переїхала до гостинного дому о. Адріана Левицького в Турці над Стриєм, – Мушка вступила в ряди УПА та втратила контакт з родиною. Родина подалася скитальським шляхом до Німеччини, а відтак поселилася у США. Всякі розшуки родини за Мушкою були марні.

Мушка була медичною сестрою в УПА, в околицях Підкаменя й Золочева. З допомогою донощика її ув'язнили, засудили та вислали до Мордовського краю в пекло ГУЛАГів. Тільки після відбутого терміну ув'язнення і звільнення

вона жила в Красноярську, куди з'їжджалися з різних таборів звільнені в'язні. Там Марія познайомилася із земляком Романом Загоруйком, там вони і одружилися. Народилася донька Олена, а відтак Зеня. Коли Роман закінчив навчання в університеті родина повернулася а Галичину, де Романові вдалося отримати працю. Мушка доповнила свою освіту в Музичному інституті та вчила у школі в Новому Роздолі.

Одній з товаришок Мушки вдалося отримати дорожню, через Польщу та добрих людей, передати вістку родині, що Мушка жива та де перебуває. За кілька років після нав'язання контакту 79-літня мати Іванна рішилася приїхати туристкою в Україну у 1970 р., щоб побачити доньку після 27 років розлуки. Тільки кілька днів, проведених разом, і знову розлука – уже назавжди.

Родина була в постійному контакті до кінця життя Мушки. Уривок з прощального листа Мушки від грудня 2003 р.: „Дуже дякую за 50 років допомоги, без якої було б нам важко вижити...” Померла 29 березня 2004 р., залишила чоловіка Романа, дочку Олену й Зеню з родинами, сина Андрія і сестер з родинами у США. Похована в Новому Роздолі біля Львова. Вже на емеритурі написала книжку „У кожного своя доля...”, описала своє життя та „пекло”, яке пережила.

Наша родина була одна з тих щасливих, які дізналися про долю Мушки.

Дуже багато рідних пропало без вістки в лісах, в землянках УПА, в тюрмах, концтаборах Сибіру. Їх кістки розкинуті в просторах та їхні родини ніколи не знатимуть їхньої долі.

Ця відданість і посвята в боротьбі за краще українського народу питома всім нашим героям, які боролися проти окупантів України.

Оксана Стельмах.
Лівонія, 26 липня 2004 р.

* * *

На пресовий фонд „Нашого Життя” в пам’ять Марії „Мушки” Левицької-Загоруйко склали: Оксана й Зеновія Стельмах – 100 дол., Володимир. і Ольга Гринькови – 50 дол., членки 50-го Відділу СУА – 40 дол., Олена Папіж – 30 дол., Ігор і Стефа Королі – 20 дол., Володимир і Ліда Сої – 20 дол.

Разом 260 дол.

СТАНИСЛАВА ГАЙДА

З жалем повідомляємо, що 5 березня 2004 р. відійшла у вічність членка нашого 26-го Відділу СУА Станислава Гайда.

Народилася Станислава 7 лютого 1902 р. в м. Копичинцях Тернопільської області в родині Данила і Михайлини з Петрицьких Лисих.

Після передчасної смерті батька, мати з двома синами й трьома дочками перенеслася до Тернополя, де Станислава закінчила вчительський семінар. Як усі українці, у ті часи, дістала працю в Польщі біля Лодзі, де вчителювала упродовж 10 років. У серпні 1927 р. вийшла заміж за професора Пилипа Гайду, колишнього товариша її брата Павла, який загинув під час Визвольних змагань.

Спокійне, щасливе родинне життя Станислави й Пилипа Гайди і їхніх дітей Ігора, Зірки й Тараса знівечила Друга світова війна.

Спочатку прихід більшовиків і переслідування, які зазнав професор Гайда за участь у визвольній боротьбі в рядах УНР та УГА і як працівник Міністерства Освіти Центральної Ради, опісля – важкі часи скитання і насамкінець приїзд до Америки.

На новому місці поселення, в Дітройті, Станислава стала членкою 56-го Відділу СУА. Після смерті більшості членок, 56-ий Відділ СУА розв’язався і Станислава перейшла до нашого Відділу.

Своєю безпосередністю і доброзичливістю дуже швидко з’єднала собі прихильність, любов і пошану членок Відділу. Часто на сходах Відділу ділилася прочитаними у пресі новинами, багато читала, цікавилася подіями в Україні й діаспорі. Щедро жертвувала великі суми на потреби Відділу й на загально громадські цілі.

Останні роки проживала у домі дочки Зірки Швайкун під її дбайливою опікою, втішаючись увагою і любов’ю дітей, онуків і правнуків, з якими весь час була у контакті, хоча вони проживали у різних штатах США.

Відійшла у вічність, проживши 102 роки й 6 місяців.

Вічна їй пам’ять!

Дочці Зірці, синам Ігореві й Тарасові та їхнім родинам висловлюємо щирі співчуття.

* * *

У світлу пам’ять Станислави Гайди складаємо 25 дол. на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя”.

Управа і членки 26-го Відділу СУА.
Голова Відділу Віра Гнатюк.

ОЛЬГА БУРТИК

Наші втрати стають щораз більшими. 28 липня ц. р. важка недуга забрала від нас Ольгу Буртик, членку 70-го Відділу. Якось, вертаючись з Олею зі сходин Управи Відділів СУА Округи Нью-Джерзі, заспівали ми пісню „На погідному блакиті сірий шнурок журавлів”, яка закінчується словами: „А котре впаде у море з розторощеним крилом, як негода нас поборе, то не споминайте злом.”

Ольга Буртик залишила по собі якнайкращу пам'ять як люб'яча дружина, мати, бабуня, сестра, товаришка, громадянка.

Помагала своїм людям як і де тільки могла. Праця у рядах СУА приносила їй велике задоволення. Стала членкою 70-го Відділу СУА у Пассейку, як тільки він зорганізувався у 1957 р., брала участь у всіх його починах і ретельно виконувала всі свої обов'язки. У Відділі була заступницею голови, протоколярною і кореспонденційною секретаркою, найдовше пресовою референткою. Багато років провадила кореспонденцію Округи. Також була в Окрузі пресовою референткою. Разом 17 років праці тільки в Окрузі Нью-Джерзі. Її статті про працю Округи чи нашого Відділу поміщені у журналі „Наше Життя”, у Конвенційних книжках СУА, на сторінках „Свободи”. Її новели, вже на особисті теми також були опубліковані у канадському журналі „Жіночий Світ”, у Києві і навіть у Караганді. Для чоловіка, магістра Івана Буртика, Оля була його „правою рукою”.

Народилася Оля Буртик 28 січня 1926 р. у селі Черніхівці Тернопільської області. Родичі Павло і Доніцеля Дутки мали галантерейну кра-

мницю. Молодою дівчиною працювала Оля вчителем у Львові в торговельній школі, директором якої був професор Шанківський. Під час війни евакуювали школу до Дрогобича, а пізніше до Німеччини. Недовго працювала на німецькому підприємстві. У Мінхені Оля стає студенткою УВЕШ. На студентській забаві познайомилася з Іваном Буртиком. Згодом забрала її тітка до Канади, де Оля вчилася в університеті. Переїхавши до Америки, Іван Буртик зразу ж відвідав Олю і незабаром вони побралися. Наприкінці 1950 р. молода пара замешкала у Пассейку, а згодом у Кліфтоні. Якийсь час Оля працювала секретаркою у Фільмовій фірмі.

Подружжя Буртиків мало двох дочок і сина. Дочка Люба є лікарем, Ірена – хеміком, син Роман – інженером. Всі мають свої родини.

В Україні залишилися у смутку брат Роман і сестра Марія Мельник з родинами.

Ще не так давно укладали ми з Олею плян поїздки на Конвенцію СУА у 2005 р. в Олбані. Брак Олі у Відділі відчули ми ще під час її недуги. Вже не напише про працю Відділу у його 50-ліття.

У похоронному домі прощалися з Олею о. Богдан Лукій із церкви св. Івана Хрестителя з Ньюарку, голова 70-го Відділу СУА Олена Бобиляк, голова Округи Нью-Джерзі Катерина Воловодюк, голова Головної Управи ООЧСУ Теодор Олещук. Прощалися з великим болем, обіцяючи зберегти пам'ять про Олю якнайдовше, висловлювали щирі співчуття чоловікові Олі, дітям, онукам і всій родині. 22 липня спочила Оля Буртик на українському цвинтарі св. Андрія Первозванного в Баунд-Бруку, Н.-Дж.

Дочка Люба дякувала всім присутнім за участь у похоронних відправах.

У пам'ять бл. п. Ольги Буртик склали пожертви на Український Музей у Нью-Йорку, на будову церкви, вбогим людям Караганди, на Богослуження.

Вічна їй пам'ять!

У світлу пам'ять бл. п. Ольги Буртик 70-ий Відділ СУА склав 200 дол. на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя”.

ДОБРОДІЙСТВО

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА

ПОЖЕРТВИ ЗА ВЕРЕСЕНЬ 2004 р.

1,200 дол. – 118-ий Відділ СУА; **660 дол.** – 73-ий Відділ СУА; **450 дол.** – Лідія Кий (13); **по 350 дол.** – Анна Максимович (43), 107-ий Відділ СУА; **330 дол.** – Любослава Шандра (74); **255 дол.** – 13-ий Відділ СУА; **по 250 дол.** – Анна Васинчук (74), Людмила Васинчук (74), Віра Еліяшевська (74), Suzanne McBride Feldman (74), Христина Стасів-Лазарчук, Ірена Попович (74), д-р Юрій Харук (74), 74-ий Відділ СУА; **по 220 дол.** – Robert J. Kent, Зенон і Лідія Сінгури (100), Таїса Яцусь (98), 76-ий Відділ СУА; **по 110 дол.** – Андрій і Марта Бачинські, Василь і Пені Кузишини (4), Бернард і Анна Кравчуки (98), Юрій і Марія Українські (86), Михайло Шуб'як, Тетяна Ясінська; **по 50 дол.** – Данило і Галина Осціславські, Владимира Мацюрк (74), Слава Пелишенко, Russell Spikula; **30 дол.** – Walter Kolubinsky; **по 25 дол.** – Дарія Дика, Viktoria Hyer (98), John & Doreen Rudan (86); **21 дол.** – Рената Бігун (28).

У ПАМ'ЯТЬ

У світлу пам'ять **бл. п. Мирона Гірняка**, чоловіка нашої членки Анастазії Гірняк, на стипендії сиротам в Україні **50 дол.** склали Володимира і Ярослав Біланюки з родиною (через 83-й Відділ СУА у Нью-Йорку).

Лідія Закревська, скарбник Відділу.

З НАГОДИ

З нагоди 50-ліття подружжя Богдани і Євгена Михайлових складаємо **50 дол.** на Стипендійну акцію СУА (через 22-ий Відділ у Чикаго).

Юрій і Маруся Дурбак-Миськови.

З нагоди 50-ліття подружжя Богдани і Євгена Михайлових складаємо **50 дол.** на Стипендійну акцію СУА (через 22-ий Відділ у Чикаго).

Іванна Городиська з родиною.

З нагоди різдвяних свят стипендійна референтка 99-го Відділу СУА у Вотервліті, Н.-Й. Любомира Мокій провела збірку, яку Відділ призначив для допомоги студентам Стипендійної акції СУА. Склали: **по 100 дол.** – д-р Арета Підвербецька, Тарас і Юліяна Шепеляві; **по 50 дол.** – Елмер і Ольга Берші, Семен і Катерина Ксенічі; **по 30 дол.** – Марія Карабін, Іван і Марія Філі; **по 25 дол.** – Антон Білинський, Лідія Волосянська; Mary Caldwell, Марія Касанчук, Ярос-

лав і Дося Кушнірі, Василь і Доротея Мокії, Ірена Мирон, Теодор і Маргарета Федаки; **по 20 дол.** – Б. і М. Бережанські, Олександра Боднар, Андрій і Єва Демчарі, Р. Добровольський, Люба Кушнір-Дриянська, Іван і Софія Галайки, Віктор Головащенко, Михайло Заблоцький, Галина Ковальчук. Марія Комар, Ігор Кошикар, Дмитро і Марія Кулики, о. Михайло Мишук, Тарас і Леся Мишуки, Любомира Мокій, Станислав і Катерина Мочульські, Андрій і Анна Підвербецькі, Іван і Анна Романишини, Петро Сп'як, Павло і Теодозія Шевчуки. М. і Н. Філі; **по 15 дол.** – Юлія Ванцко, Іван і Галина Демчарі, д-р Василь і Катерина Терлецькі; **по 10 дол.** – А. Belca, Андрій Васієнко, Стефан Гобуза, Іван і Джін Ігнатолі, А. Mazelan, Mitri Romeo, Л. і О. Сердюки, Марія Скалій, Павло і Параскевія Сп'яки, Калина Тисяк, Аксеніо Урбан, Іванка Цюлко; **по 5 дол.** – Доротея Дідух, Юлія Опар, Осип Сало, Іван Удич. **Разом 1,185 дол.**

ЩИРО ДЯКУЄМО!

М. Орися Яцусь, скарбник комісії стипендій СУА.
Марія Полянська, референтка стипендій СУА.

ФОНД ЧОРНОБИЛЯ СУА

ПОЖЕРТВИ У ЛІПНІ

У світлу пам'ять **бл. п. Леоніда Чудовського**, чоловіка довголітньої членки СУА Валі Чудовської, Окружна Управа СУА Нової Англії склала **50 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

Марта Рудик, скарбник Округи.

У світлу пам'ять **бл. п. Єви Бішко** 68-ий Відділ СУА склав **25 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

Надія Шаран, секретар Відділу.

У світлу пам'ять **бл. п. Анни Гулик**, матері Єви Зеленко, на Фонд Чорнобиля СУА **20 дол.** склали Дана Дика і **10 дол.** – Марія Гриневиц. **Разом 30 дол.** (через 29-ий Відділ СУА).

У світлу пам'ять **бл. п. Осипи Яворської** на сніданки наймолодшим школярам України (через 28-ий Відділ СУА) склали: **по 100 дол.** – д-р Л. Чировський, Н. Кравчук; **по 50 дол.** – М. Пришляк, А. Смеречинська, д-р Л. і О. Кузьмаки, М. Семанишин, д-р Ю. і Х. Крижанівські, М. Венке; **по 30 дол.** – І. і О. Раковські; **по 25 дол.** – Т. Богданська, З. Бурак, В. Васічко, І. Мартинець, д-р Б. і С. Шибунчаки; **по 20**

дол. – Л. Гураличко, Б. і К. Куцини, А. Телепки, О. і І. Чучаки, Ю. І. Василенко, І Білевич, Л. Турянська. Разом 765 дол.

103-й Відділ СУА ім. Олени Теліги в Гемпстеді, Лонг Айленд провів збірку, прибуток з якої склав на сніданки дітям в Україні. **62 дол.** – 103-й Відділ СУА; **по 25 дол.** – Ілейн Дячун, Тарас і Ольга Пищимухи, Богдан і Христина Подолюки, Анна Романюк, Анна Семчишин, Володимир і Параскевія Шпачинські; **по 20 дол.** – Богдан і Марія Галилуїки, Ричард і Христина Леонарди, Віра Погорецька, Стефан і Анна Тихальські, Дмитро і Ірена Трояновські, Ярослава Щерба; **15 дол.** – Марія Медвик; **по 10 дол.** – Богдан і Марія Шафранські, Богдан і Ольга Шафранські, Мирон і Христина Корнаги, Ольга Гип, Юрій і Галина Мутлоси, Христофер і Валерія Федьковські, Йосиф і Анна Хоми, Едвард і Джовн Орінкевичі, Євгенія Клюб, Володимир і Марія Ковалі, Володимир і Ольга Ягничі, Василь і Юля Захарді, Володимир і Надя Андрейки; **по 5 дол.** – Марія Ровдз, Марко і Люба Миці, Михайло і Катерина Драбики, Ярослав і Марія Копистянські, Ксеня Ільницька, Богдан і Патрікія Курчаки, Юрій Дранц, Іван Зарудський, Лев і Леся Шморгуни, Михайло і Марія Якубовські, Іван Свистун, Теофіля Стець, Стефан і Катерина Лешин; **4 дол.** – Микола Олексишин; **2 дол.** – Howard and Mike Petryshyn; **по 1 дол.** – Наталія, Н.Н. Разом 550 дол.

Христина Подолук, голова 103-го Відділу.

Відзначаючи 80-ліття довголіття і визначна членка 92-го Відділу СУА **Олена Рохман** склала **100 дол.** на сніданки школярам в Україні (через 92-ий Відділ). **Дарія Самотулка**, секретар Відділу.

На булочку і молоко школярам в Україні **Борис Галаган** склав **100 дол.** (через 83-ий Відділ СУА).

Лідія Закревська, скарбник Відділу.

У світлу пам'ять моєї найдорожчої матері **св. п. Анна Гулик** складаю **100 дол.** на сніданки школярам в Україні. **Єва Зеленко**,

29-ий Відділ СУА в Чикаго.

З нагоди 50-ліття вінчання наших дорогих кузинів **Ліди і Маркіяна Стасюків** складаємо **50 дол.** на сніданки школярам в Україні.

Оксана і Осип Кравченюки.

У світлу пам'ять **Ростислава Шутера** на сніданки школярам в Україні **Надія Бігун** склала **20 дол.**

На сніданки школярам в Україні **по 20 дол.** склали: Катерина Пашко і Льоля Савицька (через 89-ий Відділ СУА). Разом **40 дол.**

Меланія Кокорудз, референтка Суспільної опіки 89-го Відділу СУА.

На сніданки школярам в Україні членка 56-го Відділу СУА в Норт-Порті, Фл. **Уляна Іваничко** склала **11 дол.**

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Варка Бачинська,
референтка Суспільної опіки СУА.

ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ “НАШЕ ЖИТТЯ”

ПОЖЕРТВИ у ВЕРЕСНІ

З НАГОДИ ЮВІЛЕЮ ЖУРНАЛУ

Дозвольте висловити Вам признання за посвяту та велику працю у редагуванні журналу. Важливе і корисне значення мають статті з тематики нашої культурної спадщини. Вам також належить признання за звітлення зовнішньої діяльності та цікаву організаційну працю.

Унікальне число з матеріалів хроніки СУА – „Голодомор 1933” залишилося історичним документом українського жіночого руху.

Складаємо на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя”: **І. Вжесневська – 10 дол., О. Котульська – 20 дол.** Торонто, Канада.

Христина Нетерсон вітає свою Маму **Іванну Головату** з нагоди уродин і бажає їй міцного здоров'я та многих, многих щасливих літ!

Для радості Матері і фінансової підтримки журналу, **Христина** складає **200 дол.** на Пресовий Фонд „Нашого Життя”.

Софія Филипович,
скарбник 56-го Відділу в Норт-Порті, Фл.

З нагоди Ювілею журналу **89-ий Відділ СУА у Кергонксоні** складає **50 дол.** на Пресовий Фонд „Нашого Життя”.

Бажаємо дальших успіхів у вашій праці!

Михайлина Баран,
секретар 89-го Відділу СУА у Кергонксоні.

У світлу пам'ять...

У світлу пам'ять **бл. п. Музи Желавської**, матері нашої членки **Лесі Грейф**, складаємо **25 дол.** на Пресовий Фонд журналу „Наше Життя”.

Дарія Федорів,
голова 12-го Відділу СУА.

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Екзекутива СУА.

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЬЮ-ЙОРКУ

СЕРПЕНЬ 2004 р.

ТРИВАЛИЙ ФОНД

На Тривалий Фонд ім. Осипа і Зінаїди Левицьких **5,000 дол.** склали **Осип і Зінаїда Левицькі.**

ПОЖЕРТВИ

15,000 дол. – Федеральна Кредитова Кооператива Самопоміч - Нью Йорк; **5,000 дол.** – The Heritage Foundation of First Security Federal Saving Bank; по **3,000 дол.** – проф. Іван і Ярослава Лучечки, д-р Борис і Мірися Михальчаки; по **100 дол.** – Мирослав і Зеновія Кулиничі, Надія Микетей, Мирослава Кузьо, Марія Кульчицька, Порфірій і Тамара Панкевичі, Володимир і Уляна Дячуки, Українська Національна Федеральна Кредитна Спілка, Н.Й., Мирослава Цибрівська; **90 дол.** – Лідія Стебельська; **70 дол.** – Люба Фірчук; по **50 дол.** – Богдан і Марія Полянські, д-р Юрій і Христина Свищуки; **40 дол.** – Юрій і Зоряна Ставничі; по **30 дол.** – Анна Шот, Ольга Гасцька, Іван Чернявський, Іван Денисенко; **25 дол.** – Анна Пінько; по **20 дол.** – Ірена Голланд, Ірина Бучковська, Володимир і Наталія Грицини, Ярослав і Ярослава Букачевські, Павло Шандрук, Петро Лецишин, Ярослава Ставнича, Гордон і Романа Лаброс, Іван і Ірена Бортники, Теодор Юськів; по **15 дол.** – Лев Височанський, Роман Ференцевич, Маріяна Могилина; по **10 дол.** – Зеновія Ясінська, Юрій і Оксана Мельниковичі, Ірена Гунзе, Іван Наливаний, Марія Харина, Оксана Волчук, Анна Лукачик.

БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

4,628,80 дол. – Володимир Скоцень; **300 дол.** – Зенон Масний; по **250 дол.** – Ольга Тритяк, Орест Шуль, Василь і Ольга Балабани; **30 дол.** – Андрій і Лідія Закревські; **15 дол.** – Стефан і Галина Щубяки; **10 дол.** – Анна Юшок.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА БУДОВУ МУЗЕЮ

Замість квітів на могилу бл. п. Ірени Бородай-Осип складаю **30 дол.** **Надія Дейчаківська.**

У пам'ять бл. п. Ольги Буртик склали: **500 дол.** – Jordi & Cora Castells; **150 дол.** – International Flavors & Fragrances; **100 дол.** – Theodore L. & Elizabeth Barba; по **75 дол.** – Jack & Phyllis Godbee, Cherie Dorsis; по **50 дол.** – пластовий курінь “Хмельниченки”, д-р Іванна Ратич; **20 дол.** – Salome C. Felix.

У пам'ять бл. п. Миколи Палюха склали – **200 дол.** – Grace Fisher & family; **150 дол.** – Юрій і Зоряна Ставничі; по **50 дол.** – 14-ий Відділ СУА; Dr. Leila Denmark, Mary Denmark Hatcherston; **20 дол.** – Dr. Robert & Carol Resnick.

У 37-му невимовно болочу річницю смерти нашого найдорожчого і незабутнього чоловіка і батька бл. п. Богдана Шуля складаю **2,000 дол.**

Віра Шуль.

У 19-ту невимовно болочу річницю смерти нашої найдорожчої і ніколи незабутньої доні і сестри бл. п. Лідії Шуль, складаю **2,000 дол.**

Віра Шуль.

У пам'ять бл. п. Мирона Залуцького склали: **250 дол.** – д-р Яр Моцюк; **125 дол.** – Наталія і Дейв Барони; по **100 дол.** – родина Плавюків, Ольга Моцюк; по **50 дол.** – д-р Надія Тербус-Кмета, Оксана Миськів; Юрій Богачевський; по **25 дол.** – Олександра Крумшин, Ярослав і Марія Кіцюки; **20 дол.** – Марія Борковська.

Вшановуючи пам'ять дорогих бл. п. Романа Ковальського і бл. п. Улясі Крижанівської, замість квітів на їхні могили складаю **50 дол.**

Дарія Самотулка.

У восьму болочу річницю смерті моєї дружини бл. п. Татяни Кохан складаю **500 дол.**

Д-р Іван Кохан.

In memory of George Nehrebecky we are donating \$50 to the UM Building Fund.

Legum & Norman, Inc.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА ПОТРЕБИ МУЗЕЮ

У пам'ять бл. п. Мирона Гірняка складаємо **100 дол.** **Осип і Зінаїда Левицькі.**

Замість квітів на могилу бл. п. Ореста Попеля складаємо **100 дол.**, а Богдані з родиною висловлюємо щирі співчуття.

Роман і Оксана Трешньовські.

У першу невимовно болочу річницю смерти найдорожчого і незабутнього чоловіка і батька, бл. п. Ореста Сеніка складаємо **100 дол.**

Леся Сенік з донею Наталкою і сином Романом.

З НАГОДИ

З нагоди **60-річчя** дня народження Ростислава Мілянчика на Будівельний Фонд УМ склали: по **200 дол.** – Ігор і Даня Чуми, Марко Чума з родиною, Ольга Нагірна; **100 дол.** – Мотря Мілянчик.

З нагоди **50-літнього ювілею** подружнього життя наших друзів Олі і Зенка Савчуків складаємо **100 дол.** (через 89-ий Відділ СУА) на Будівельний Фонд УМ. Ювілятам бажаємо кріпкого здоров'я і многих літ. Данило і Анна Слободяни.

ВЕРЕСЕНЬ 2004 р.

ТРИВАЛИЙ ФОНД

На Меморіальний Фонд ім. Йосипа Гірняка і Олімпії Добровольської **500 дол.** склали **Мирон і Люба Гірняк Чолгани.**

На Тривалий Фонд ім. Ярослава і Надії Бігунів **2,000 дол.** склала **Надія Бігун.**

На Меморіальний Фонд ім. Атанаса і Евстахії Мілянничів **25 дол.** склала **Мотря Міляннич.**

На Тривалий Фонд ім. Зиновія і д-р Теодозії Савицьких **50 дол.** склав **Зиновій Савицький.**

Виконавці заповіту актриси Віри Левицької склали **10,000 дол.** на новостворений Тривалий Фонд ім. Євгена і Віри Левицьких.

У пам'ять нашої членки дорогої і незабутньої **бл. п. Оксани Комановської** замість квітів на могилу складаємо **250 дол.** на Тривалий Фонд 67-го Відділу СУА. Чоловікові Михайлові Комановському висловлюємо глибокі співчуття. **67-ий Відділ СУА.**

На Тривалий Фонд ім. Осипа і Зінаїди Левицьких **5,000 дол.** склали **Осип і Зінаїда Левицькі (The Pfizer Foundation).**

ПОЖЕРТВИ

по 3,000 дол. – Родинна Фундація Ореста і Лідії Білоусів, Н.Н., – Олег і Христина Самійленки, д-р Роман і Анна Аліськевичі, д-р Стефан і Тамара Тимківі, д-р Богдан і Роксана Харкевичі, Яра Ріпеська фон Гельбгі; **500 дол.** – Іван Підгірний; **по 100 дол.** – Іван і Тетяна Макарі, Олександр і Марія Крички; **по 80 дол.** – Марта Галина Баксери, Яра Снилик; **70 дол.** – Ярослав Петрига; **по 50 дол.** – William & Doris Chirash, George & Nadia White, Олександр і Галина Воскоби, Ірена Плис, Марта Фланчер, Стефан Шарга, д-р Василь і д-р Теодора Федорціви, Ненсі Тарас; **45 дол.** – д-р Володимир Петришин; **по 40 дол.** – Роман Волчук, Ілля Ткачук і Софія Роман; **по 30 дол.** – Микола і Софія Лесківи, Віра Когут, д-р Павло Джуль; **по 25 дол.** – Барбара Дзамба, Текля Гусяк, Ліда Завадович, Наталія Даниш, Ірена Мороз, Надія Гафткович, д-р В. С. Рибак; **21 дол.** – Стефанія Стасишин; **по 20 дол.** – Lawrence Smolin, Helen Allen, Оксана Радиш, Ярослав Волошук, Марія Крижанівська, Звенислава Романів, Віра Сендзік, Ксеня Кузьмич, Андрій і Ляриса Пашуки, Григорій Назаревич, Микола Плаксії, Марія Турчин, Володимира Теслюк, Євген і Ляна Бабії, Іванна Солук, д-р Лев і Ірена Кушнірі, Теодор Стельмах, Михайло і Анна Кікцьо, Михайло і Стефанія Рудики, Юрій і Дарія Костіві, Євген Савчин, Марія Слободян, д-р Роман Смик, Василь Никифорук, Микола Міляннич, Олександра Яцкевич, Михайло і Марія Сахно; **16 дол.** – Осип Фірішак; **15 дол.** – Ольга Кулинич; **по 10 дол.** –

Володимир Гивель, Іван Сорока, Іван Черешня, Ігор Пахолук, Марія Михайлишин, Марія Криворука, Ольга Яцишин; **6 дол.** – Joseph Janik; **по 5 дол.** – Богдан і Анна Безкоровайні, Катерина Оприско, Василь і Анна Піхи, Лев Галас; **1 дол.** – Н.Н.

БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

25,000 дол. – д-р Андрій і Татяна Тершаківці; **3,000 дол.** – Анастасія Сочинська; **1,000 дол.** – Володимир Була (The Voening Company); **520 дол.** – Наталія Кравчук; **250 дол.** – Ольга Тритяк; **по 200 дол.** – д-р С. Макар-Лауді, Надія Ломницька; **50 дол.** – Роман Т. Несторович (SBC); **40 дол.** – Olga Della Cava.

ЗАМІСТМ КВІТІВ НА БУДОВУ МУЗЕЮ

У пам'ять дорогих батьків, **бл. п. д-ра Никифора і Марії Гірняків** складаємо **100 дол.**

Люба з Гірняків і Мирон Чолгани.

Замість квітів на могилу нашої кузенки **бл. п. Ірини Букоємської** складаємо **50 дол.**

Мирон і Люба Гірняк Чолган.

У пам'ять **бл. п. Мирона Гірняка** складаю **25 дол.** (через 83-ий Відділ СУА). **Олександра Юзенів.**

Замість квітів на свіжу могилу дорогої **бл. п. Ростислави Е. Качали** складаю **50 дол.** **Олена Качала.**

У пам'ять **бл. п. Миколи Палюха** склали: **500 дол.** – д-р Ярослав і Ольга Ставничі, Орися Фішер, Ігор Палюх; **150 дол.** – Володимир і Ліда Прокоп Артимишини; **125 дол.** – д-р Юрій і Оксана Тритяки; **по 100 дол.** – Employees of New York Life, Мирослав і Зоряна Смородські, д-р Богдар і Марта Ворохи, Марійка, Ада і Зеня Гельбіги, Анна Козак з родиною; **по 50 дол.** – д-р Андрій і Тетяна Тершаківці, Микола Галів, Мирон і Ольга Гнатейки, д-р Володимир і Анна Раки, д-р Яр Моцюк, Тит і Софія Геврики, Орест і Лідія Глюти, Ярослав і Катря Червоняки, Зенон Масний, Дарія Байко; **30 дол.** – Mr. & Mrs. Steven Szpynda; **25 дол.** – Ольга Тритяк.

In Memory of Grace Fisher I am donating \$25.

Oksana Trytjak.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА ПОТРЕБИ МУЗЕЮ

У пам'ять **бл. п. Лідії і Уляни Станко** складаю **100 дол.** **Оксана Байко.**

З НАГОДИ

З нагоди святкування 90-ліття нашої дорогої мами, бабусі і прабабусі, Марусі Савицької складаємо на Будівельний Фонд УМ.

Родини Аліськевичів, Качмарських і Савицьких.

Продовження у наступному числі.

ЩИРО ДЯКУЄМО ЗА ПІДТРИМКУ!

Управа і адміністрація УМ.

НЕ ЗАБУДЬ!

Ще малий, але ж сміливець! –
сам біжить у гай...
Ти, мій хлопче, українець –
те запам'ятай.

Ще мала, а по барвінок
вже ходила в гай...
Ти, дівчатко, українка –
теж не –забувай.

Вирина стежина рідна
з теплої трави...
Мати наша – Україна,
не забудьте ви!

В. ТЕРЕН

БАБУСЯ

Ти тільки вслухайся: бабуся!... бабунечка!... бабусенька!... Яке ніжне, красиве, лагідне, пестливе й тепле слово! А чому?

А тому, що бабуся – це мамина або татова мама, отже, вона:

- прожила на світі удвічі більше твоїх мами чи тата, бо вона – їхня мама;
  - бачила в житті удвічі більше твоїх мами чи тата, бо вона – їхня мама;
  - і ти, мабуть, удвічі дорожчий для неї, бо ти – дитина її дитини;
  - бо ти – її онучатко, дівчатко чи хлоп'ятко;
  - бо ти – її пташенятко, ластів'ятко, голуб'ятко, нехай іноді навіть – і телятко чи поросятко
- але ти – її дитиночка-кровиночка.

Бо правду кажуть у народі:

– Діти – це діти, а справжні діти – це онуки!

Леонід ГЛІБОВ

Н. Ф. Скрипченко, О. Я. Савченко. *Читанка*. Київ „Освіта” 1998

Микола СИНГАЇВСЬКИЙ

ДОЩ ІЗ КРАПЛІ ПОЧИНАЄТЬСЯ

Все – із доброго чи злого –
починається з малого.

Листя виросте з листочка,
з нитки витчеться сорочка.

З пагінця чи бруньки – гілка,
з гілки – дудочка-сопілка
Хліб – з маленької зернини,
дощ із чистої краплини.

Навіть річечка-ріка
починається з струмка.
День турботою почнеться,
все довкола усміхнеться.

Проганяй мерщій дрімоту –
і рукам давай роботу.
І роби невтомно, вміло,
хоч мале, та добре діло.

Леонід ГЛІБОВ

ЧИЖ ТА ГОЛУБ

(Байка)

Весною чижик молоденький,
такий співучий, проворненький,
в садочку все собі скакав
та якось у сильце й попав;
сердега в клітці рветься, б'ється...
А голуб бачить та сміється:
– А що? Попавсь? От тобі й на!
Вже, певно, голова дурна...
Не бійсь, мене б не піддурили,
хоч як би не хитрили,
бо я не Чижик! Ні... оце! –
аж гульк – і сам піймавсь в сильце...
Ото на себе не надійся,
чужому лихові не смійся!

Микола НАГНИБІДА

ЛІСНИЧИЙ

Живе у пущі він здавен –
з дитинства і донині –
сивобородий дід Арсен
у лісовій хатині.
Він ветеран, він партизан,
відомий всім лісничий.
Для гостя – в сінях меду збан,
ще й крижана з криниці.
Він полюбився дітлахам –
адже казки всі знає...
Та діток любить він і сам:
зустріне, пригощає...
– Чому ізвечора бори
шумлять? – питають діти.
– На сон там мостяться вітри,
щоб на ніч відпочити.
– Чому, – цікавиться хлопчак, –
морозець сіпа вуха?
А то він бавиться отак,
щоб ти на нього хукав.
– Чого ворухиться намет,
коли летить хурделиця?...
– То ж ні для кого не секрет:
під снігом спить ведмедиця.
– Чому узимку заєць-брат
мінє шапку ловко?
– То він вдягає маскхалат,
щоб обдурити вовка.
– А чом по снігу горобець
на двох ходить не вміє?
– Стрибає на одній, мудрець,
тим часом другу гріє...
– А чом онуків ви своїх
до нас не запросили?
– ...Не маю, дітоньки, внучат –
фашисти сина вбили...

United States Postal Service

Statement of Ownership, Management, and Circulation

1. Publication Title
OUR LIFE

2. Publication Number
4 1 4 - 6 6 0

3. Filing Date
September, 2004

4. Issue Frequency
Monthly except August

5. Number of Issues Published Annually
11

6. Annual Subscription Price
\$30.00

7. Complete Mailing Address of Known Office of Publication (Not printer) (Street, city, county, state, and ZIP+4)
Contact Person
Natalia Duma
Telephone
212-533-4646

8. Complete Mailing Address of Headquarters or General Business Office of Publisher (Not printer)
Ukrainian National Womens League of America, Inc. 203 Second Avenue, New York, NY 10003

9. Full Names and Complete Mailing Addresses of Publisher, Editor, and Managing Editor (Do not leave blank)
Publisher (Name and complete mailing address)
Ukrainian National Womens League of America, Inc. 203 Second Avenue, New York, NY 10003
Editor (Name and complete mailing address)
Irena Chaban 203 Second Avenue, New York, NY 10003
Managing Editor (Name and complete mailing address)
Ukrainian National Womens League of America, Inc. 203 Second Avenue, New York, NY 10003

10. Owner (Do not leave blank. If the publication is owned by a corporation, give the name and address of the corporation immediately followed by the names and addresses of all stockholders owning or holding 1 percent or more of the total amount of stock. If not owned by a corporation, give the names and addresses of the individual owners. If owned by a partnership or other unincorporated firm, give its name and address, and the names and addresses of each individual owner. If the publication is published by a nonprofit organization, give its name and address.)
Full Name
Non Profit Organization, No Stockholders
Complete Mailing Address

11. Known Bondholders, Mortgagees, and Other Security Holders Owning or Holding 1 Percent or More of Total Amount of Bonds, Mortgages, or Other Securities. If none, check box
 None
Full Name
Complete Mailing Address

12. Tax Status (For completion by nonprofit organizations authorized to mail at nonprofit rates) (Check one)
 Has Not Changed During Preceding 12 Months
 Has Changed During Preceding 12 Months (Publisher must submit explanation of change with this statement)
(See Instructions on Reverse)

13. Publication Title
OUR LIFE

14. Issue Date for Circulation Data Below
September, 2004

15. Extent and Nature of Circulation
Average No. Copies Each Issue During Preceding 12 Months
No. Copies of Single Issue Published Nearest to Filing Date

a. Total Number of Copies (Net press run) 2776 2776

b. Paid and/or Requested Circulation (Include advertiser's proof and exchange copies)
(1) Paid In-County Subscriptions Stated on Form 3541 2676 2676
(2) Paid In-County Subscriptions Stated on Form 3541 (include advertiser's proof and exchange copies) 00 00
(3) Sales Through Dealers and Carriers, Street Vendors, Counter Sales, and Other Non-USPS Paid Distribution 25 25
(4) Other Classes Mailed Through the USPS 00 00

c. Total Paid and/or Requested Circulation (Sum of 15b.(1), (2),(3), and (4)) 2701 2701

d. Free Distribution by Mail (1) Outside-County as Stated on Form 3541 20 20
(2) In-County as Stated on Form 3541 00 00
(3) Other Classes Mailed Through the USPS 00 00

e. Free Distribution Outside the Mail (Carriers or other means) 20 20

f. Total Free Distribution (Sum of 15d. and 15e.) 40 40

g. Total Distribution (Sum of 15c. and 15f.) 2741 2741

h. Copies not Distributed 35 35

i. Total (Sum of 15g. and h.) 2776 2776

j. Percent Paid and/or Requested Circulation (15c. divided by 15g. times 100) 98.54% 98.54%

16. Publication of Statement of Ownership
 Publication required. Will be printed in the October, 2004 issue of this publication. Publication not required.

17. Signature and Title of Editor, Publisher, Business Manager, or Owner
Irena Chaban
Date
September 16, 2004

I certify that all information furnished on this form is true and complete. I understand that anyone who furnishes false or misleading information on this form or who omits material or information requested on the form may be subject to criminal sanctions (including fines and imprisonment) and/or civil penalties (including civil penalties).

Instructions to Publishers

1. Complete and file one copy of this form with your postmaster annually on or before October 1. Keep a copy of the completed form for your records.
2. In cases where the stockholder or security holder is a trustee, include in items 10 and 11 the name of the person or corporation for whom the trustee is acting. Also include the names and addresses of individuals who are stockholders who own or hold 1 percent or more of the total amount of bonds, mortgages, or other securities of the publishing corporation. In item 11, if none, check the box. Use blank sheets if more space is required.
3. Be sure to furnish all circulation information called for in item 15. Free circulation must be shown in items 15c, e, and f.
4. Item 15h. Copies not Distributed, must include (1) newsstand copies originally stated on Form 3541, and returned to the publisher, (2) estimated returns from news agents, and (3) copies for office use, leftovers, spoiled, and all other copies not distributed.
5. If the publication had Periodicals authorization as a general or requester publication, this Statement of Ownership, Management, and Circulation must be published; it must be printed in any issue in October or, if the publication is not published during October, the first issue printed after October.
6. In item 16, indicate the date of the issue in which this Statement of Ownership will be published.
7. Item 17 must be signed.

Failure to file or publish a statement of ownership may lead to suspension of Periodicals authorization.
PS Form 3526, October 1999 (Reverse)

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНА ГОЛОВА СУА
Анна Кравчук

Ірина Куровицька — голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Марія Томоруг
Софія Геврик

Оксана Фаріон

Мотря Воєвідка-Слоневська

Марта Данилюк
Христина Ярема
Надія Цвяк
Меланія Грибович
Катерина Немира
Марта Богачевська-Хом'як
Ірина Стецьків

РЕФЕРЕНТУРИ

Варка Бачинська
Катерина Івасишин
Марія Пазуняк
Марія Полянська
Ольга Тритяк
Лариса Мельник-Диржка

- 1-ша заступниця голови
- 2-га заступниця голови для справ організаційних
- 3-тя заступниця голови для справ культури
- 4-та заступниця голови для справ зв'язків
- протоколярна секретарка
- англомова секретарка
- фінансова секретарка
- скарбник
- для справ преси
- вільний член
- вільний член

- суспільної опіки
- виховна
- музейна
- стипендій
- архівальна
- екології

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Лідія Казевич — Дітройт
Христина Хомин-Іжак — Філадельфія
Надія Савчук — Нью-Йорк
Марта Стасюк — Північний Нью-Йорк
Катерина Воловодюк — Нью-Джерсі
Іванна Шкарупа — Огайо
Любомира Калін — Чикаго
Діонізія Брочинська — Нова Англія
Маріянна Заяць — Центральний Нью-Йорк
Уляна Глинська — зв'язкова віддалених відділів

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Іванна Ратич — голова
Лідія Закревська — член
Надія Шмігель — член
Рената Заяць — заступниця
Христина Мельник — заступниця

Оксана Скипакевич Ксенос — парламентарист

Ірена Чабан — головний редактор журналу "Наше Життя"
Тамара Стадниченко — редактор англомовної частини журналу

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENT
Anna Krawczuk

Iryna Kurowyckyj — President

EXECUTIVE COMMITTEE

Maria Tomorug
Sophia Hewryk
Oxana Farion
Motria Voyevodka-Slonievsky
Marta Danyluk
Christina M. Jarema
Melania Hrybowych
Nadia Cwiach
Kateryna Nemyra
Martha Bohachevsky-Chomiak
Irena Stecki

- 1-st Vice President
- 2nd VP — Membership
- 3rd VP — Culture
- 4th VP — Public Relations
- Recording Secretary
- Corresponding Secretary (engl.)
- Treasurer
- Financial Secretary
- Press
- Member-at-Large
- Member-at-Large

REGIONAL COUNCILS

Lydia Kazewych — Detroit
Christine Chomyn-Izak — Philadelphia
Nadia Sawczuk — New York City
Martha Stasiuk — New York - North
Kateryna Wolowodiuk — New Jersey
Iwanna Shkarupa — Ohio
Lubomyra Kalin — Chicago
Dionisia Brochynsky — New England
Mary-Ann Zajac — New York - Central
Uljana Hlynsky — Liaison for Branches-at-Large

STANDING COMMITTEES

Barbara Bachynsky
Katherine Iwasyshyn
Maria Pazuniak

Maria Polanskyj
Olga Trytyak
Larysa Melnyk Dyrszka

- Social Welfare Chairwoman
- Education Chairwomen
- Art/Museum Chairwoman
- Scholarship/Student Sponsorship Program Chairwoman
- Archives Chairwoman
- Ecology Chairwoman

AUDITING COMMITTEE

Joanna Ratych — Chairwoman
Lidia Zakrewsky — Member
Nadia Shmigel — Member
Renata A. Zajac — Alternate
Christine Melnyk — Alternate

Oksana Skypakewych Xenos — Parliamentarian

Irena Chaban — Editor-in-Chief "Our Life"
Tamara Stadnychenko — English editor "Our Life"

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS:

203 Second Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 533-4646; Fax: (212) 533-5237

Електронна пошта / e-mail: unwla@unwla.org
Website: www.unwla.org

Адміністратор бюро — **Наталія Дума**
Office administrator — **Natalia Duma**
Години урядування: від 10:00 до 4:00 по пол.

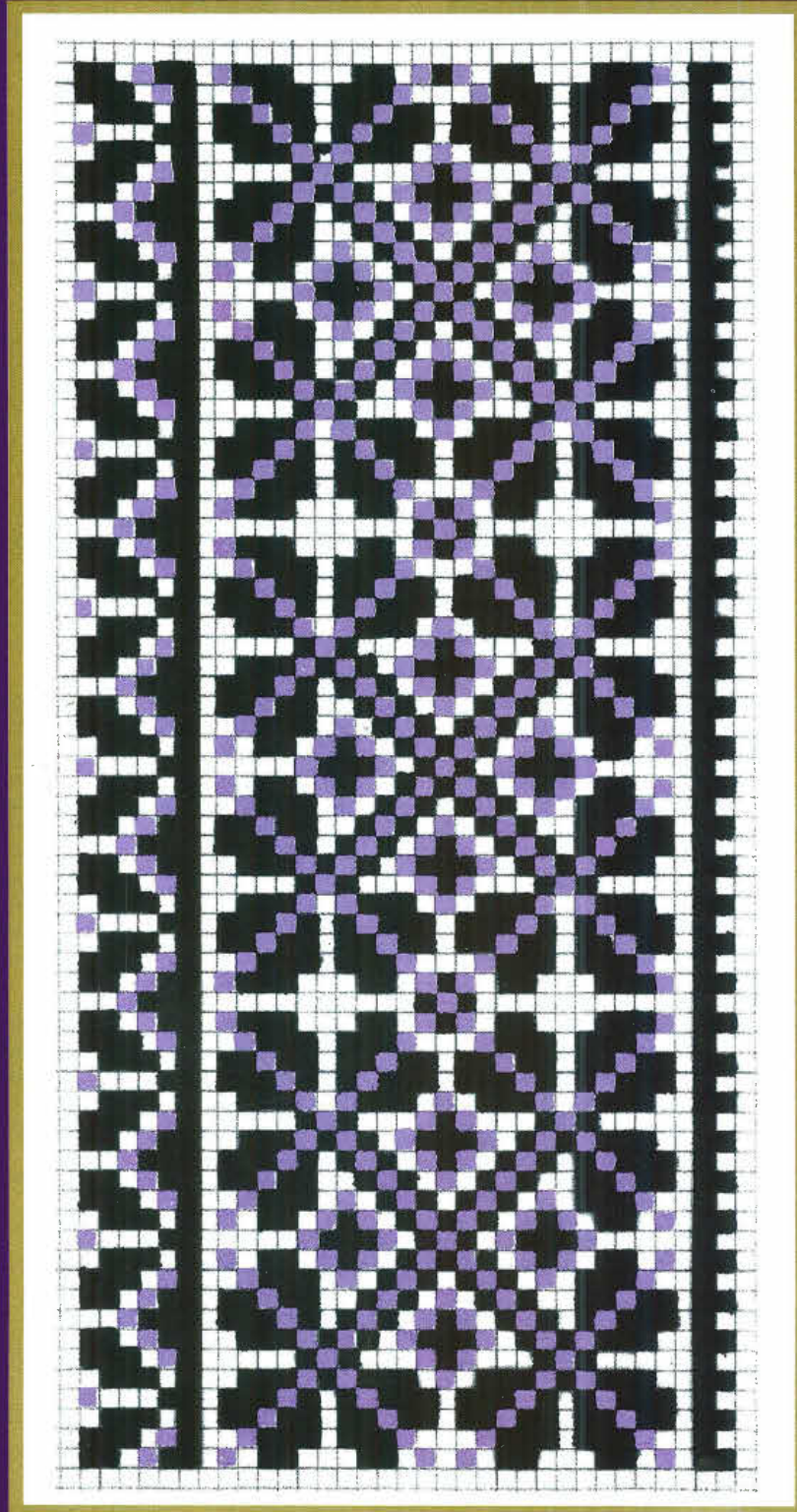
СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:

171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Tel.: (732) 441-9530; Fax: (732) 441-9377
Maria Polanskyj, Chair

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:

203 Second Avenue, New York, NY 10003
(212) 228-0110 Fax (212) 228-1947
E-mail: info@ukrainianmuseum.org
Website: www.ukrainianmuseum.org

Орнамент "Конюшинка", село Ганівці, Жидачівського району, Львівської області.